

OBSERVANT

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg

Jaargang 4, nummer 8

8 december 1983

Matrixstructuur en Algemene Faculteit voor alle instellingen gesuggereerd

Minister Deetman laat kern van WWO'81 onaangetast

Een college van bestuur bestaande uit drie man, dat moet voldoende zijn. Met zijn vijven ga je als college waarschijnlijk toch automatisch teveel op allerlei details letten, met drie ben je als het ware gedwongen om je te beperken tot de hoofdlijnen van het beleid. Een belangrijk voordeel van een situatie waarin alle drie de leden door de Kroon worden benoemd, is dat het een einde maakt aan de heterogeniteit binnen het bestuurscollege.

Middels de publicatie van de Nota van Wijzigingen heeft onderwijsminister Wim Deetman vorige week zijn standpunt over het door zijn ambtsvoorganger Pais geformuleerde ontwerp van Wet op het Wetenschappelijk Onderwijs bekend gemaakt en diens 'WWO'81' meteen voorzien van de wat actuelere roepnaam 'WWO'84'. Tot de zeer opmerkelijke ingrepen die Deetman in de tekst van Pais pleegt behoort het voorstel om de omvang van raden en besturen op de universiteit drastisch te beknotten. Te beginnen met de colleges van bestuur, die in plaats van vijf maximaal nog maar drie leden zullen tellen; de rector magnificus plus twee door de

Kroon, of in het geval van een bijzondere instelling door het stichtings- c.q. verenigingsbestuur, benoemde professionals.

In de WWO'84 die als het aan minister Deetman ligt op korte termijn de experimentele Wet op de Universitaire Bestuurshervorming (WUB) zal vervangen, waarin sinds 1970 de universitaire bestuursstructuur wordt geregeld, is de omvang van de U-raad teruggebracht van maximaal veertig tot vijftientig zetels. Faculteitsbesturen zullen straks niet meer dan drie leden mogen tellen, faculteitsraden hoogstens vijftien zetels, tegen nu nog vijftientig.

Dit alles onder hetzelfde banier dat Pais indertijd ontrolde en waarop met grote letters woorden prijken als 'bestuurskracht', 'doelmatigheid' en 'kwaliteitsbewaking'. En essentieel laat Deetman het wetsontwerp van zijn voorganger dan ook onverlet. Dat geldt bijvoorbeeld voor de verhoudingsgetallen tussen de afvaardigingen van studenten, wetenschappelijk en overig personeel in de diverse bestuurlijke organen. Evenals in de WWO'81 ligt in de herziene editie '84 het accent sterk op de inbreng van de (vaste) wetenschappelijke staf; dat zijn de men-

sen die een zelfstandige taak hebben op het gebied van onderwijs en/of onderzoek. Tot die staf worden ook de wetenschappers gerekend die in afwachting van een vaste aanstelling nog in hun proefperiode zitten; de categorie doorstromers, die straks zal bestaan uit de assistenten-in-opleiding, valt echter buiten de definitie. Wel breidt Deetman het actief en passief kiesrecht uit tot medewerkers die op een niet door de universiteit betaalde plaats zitten, i.c. ZWO'ers. Behalve in de universiteitsraad en in de studierichtingcommissies heeft de wetenschappelijke staf in alle beleidsorganen de beslissende meerderheid. In de commissie voor wetenschapsbeoefening (WWO-aanvulling voor de onderzoekcommissies) maken de wetenschappers zelfs alléén de dienst uit. Deetman benadrukt daar tegenover het belang van medezeggenschap van studenten in de onderwijs- en studierichtingcommissies.

De bewindsman introduceert via zijn Nota van Wijzigingen twee nieuwe elementen in het organisatiepatroon van de universiteiten en hogescholen (de benaming 'hogeschool' wordt overigens in de WWO'81 al afgeschaft).

In de eerste plaats opent de WWO'84 uitdrukkelijk de mogelijkheid tot de oprichting van (inter)facultaire onderzoeksinstituten. Binnen dergelijke instituten, in te stellen bij faculteitsreglement onder goedkeuring van het college van bestuur, zouden bepaalde onderzoeksactiviteiten kunnen worden geconcentreerd. In eerste aanleg denkt Deetman daarbij aan duur onderzoek, aan multi- of interdisciplinaire projecten en aan research die voornamelijk uit tweede en derde geldstroommiddelen wordt gefinancierd. In principe hoeft het daartoe echter niet beperkt te blijven.

Beleid en beheer van het instituut komen in handen van een door de faculteitsraad (of -raden) benoemd bestuur, de dagelijkse leiding berust bij een uit de betreffende faculteit afkomstige hoogleraar die de titel 'wetenschappelijk directeur' krijgt. In overleg met de vakgroepen detachert het faculteitsbestuur een aantal wetenschappelijke medewerkers deeltijds of voltijds bij het onderzoeksinstituut, dat een zeer grote handelingsvrijheid krijgt: Men stelt het eigen onderzoeksprogramma vast - dat niet aan de faculteitsraad hoeft te worden voorgelegd, alleen het advies van de facultaire wetenschapscommissie is vereist - en men sluit eventueel op eigen gezag contracten af met externe opdrachtgevers.

Dit lijkt op het eerste gezicht een rigoureuze stap in de richting van de academische kringen zeer omstre-

den scheiding tussen universitair onderwijs en onderzoek.

„Dat gevaar zit erin”, geeft drs. Deetman toe in een recent vaaggesprek met het Leidse universiteitsblad *Mare*: „Wij proberen het maximaal tegen te gaan door de aanstelling die de onderzoekers aan de instituten krijgen, waarbij velen van

(vervolg op pagina 4)

Lagas moeizaam herkozen in CvB

De Universiteitsraad heeft drs. Ad Lagas opnieuw voor een periode van twee jaar gekozen tot lid van het College van Bestuur. Dat gebeurde vorige week donderdag in een extra-vergadering van de raad. Van de 21 aanwezige leden stemden 12 voor Lagas, 7 tegen en onthielden er zich twee van stemming.

Uit de stemverhouding alleen al blijkt dat de verkiezing van Lagas, de enige kandidaat, moeizaam verlopen is. Ook in een eerder stadium van de procedure, toen de raad de voordracht van de vertrouwenscommissie besprak, was het Lagas al duidelijk geworden dat het moeilijker zou worden dan twee jaar geleden, toen hij zonder tegenstemmen werd binnengehaald. Hij zag zich vorige maand gedwongen de voorwaarden te laten vallen die hij aan zijn kandidatuur had verbonden en die vooral betrekking hadden op het functioneren van de raad.

Tijdens de procedure is ook gebleken dat de verhoudingen binnen het College van Bestuur verre van ideaal zijn. Rector magnificus Hemker had in eerste instantie laten weten dat hij niet meer wenste samen te werken met Lagas. In een later stadium zwakte hij de bezwaren tegen Lagas af. De Universiteitsraad bood daarop aan een commissie van goede diensten in te stellen, maar de derde man in het college, voorzitter van den Biggelaar, kondigde in de vergadering vorige week aan dat het college op eigen kracht de gerezen problemen wil gaan regelen. Toen de raad daar in eigen kring over wilde praten, moesten alle leden de zaal verlaten, omdat het college niet inging op het verzoek om op een andere plaats het beraad af te wachten.

JH

Drie weken lang had de PTT de universiteit niet meer te bieden dan een bijna lege postzak. Per dag kwamen er amper tien à twintig brieven bij de postkamer binnen. Toen de staking op last van de rechter moest worden beëindigd, stroomde het distributiecentrum in Sittard plotseling leeg. De eerste dagen na de staking moesten zo'n dertien boordevolle zakken per dag verwerkt worden. Inmiddels is de bezorging weer tot de normale proporties teruggebracht. Alleen het salarisstrookje van januari zal ons er nog eens aan herinneren waarom er actie is gevoerd.

Inzendingen voor Kerstprijzenvraag: vóór 12 december

Wie nog een van de prachtige prijzen wil bemachtigen die wij uitloven voor de beste inzendingen voor ons Kerstnummer, moet snel zijn. Op 12 december sluit de termijn voor inzending.

Wat moet u doen?

Bedenk een gebeurtenis die had kunnen gebeuren, maar nooit gebeurd is. Het gebruik van bestaande namen en situaties strekt tot aanbeveling. Beschrijf de gefantaseerde gebeurtenis kort en leuk en stuur het verhaal (of idee) naar de redactie, kamer 104 van het Hoofdgebouw.

Zou hij het dan toch zijn...?

Karate Koentje (1)

Gaat in onze faculteit het doel de middelen heiligen?

In de *Observant* staat een column die ondertekend wordt met „Karate Koentje”. De schrijver die dit pseudoniem gebruikt is – naar verluidt – onze rector magnificus prof. dr. H.C. Hemker, hoogleraar in de biochemie.

De stijl van m.n. de stukjes in de *Observant* van 8 en 22 november is van dien aard, dat ik me afvraag waar het met onze medische faculteit naar toe moet, als wij op deze manier over elkaar gaan schrijven en denken.

In het stukje van 8 november wordt geïnsinueerd, dat de capaciteitsgroepen huisartsgeneeskunde en sociale psychiatrie ten onrechte buitenfacultaire middelen krijgen om onderzoek te verrichten. In het stukje van 22 november wordt gezegd, dat er voor huisartsgeneeskunde weliswaar een onderzoeksgebied braak ligt zo uitgebreid als de steppen van Azië, maar dat ze van research geen kaas hebben gegeten en dat beter kunnen overlaten aan de goede onderzoekers die we al in huis hebben.

Het is goed voor te stellen, dat bij een biochemisch onderzoeker met een grote reputatie op zijn terrein, deze mening postvat.

Het is echter weinig verheffend als dat op deze sarcastische en insinuerende manier naar voren wordt gebracht.

De ondertekening – Karate Koentje – roept bij zijn stijl van schrijven de associatie op met karate als een geweldadige manier om de tegenstander uit te schakelen. Karate is echter ook een sport met strenge regels. Het is de heer Hemker bekend, dat er in het soort onderzoek waarin hij uitblinkt, strenge regels in acht genomen moeten worden om verantwoord te kunnen werken.

De wijze waarop hij echter hier zijn opinies ventileert, weerspiegelt eerder een norm-loze catch-as-catch-can houding: „Huisartsen zijn practici die de wetenschap kunnen gebruiken. Vaak denken ze dat ze hem niet eens nodig hebben. Het blijft een deerniswekkend gezicht te zelf in de wetenschap bezig te zien”. Het doet er niet toe hoe, als je je tegenstander maar vloert. Bij voetbal heet dat op de man spelen.

Een hoogleraar, tevens rector magnificus, die werkelijk bezorgd is over de toekomst van de medische faculteit en het wetenschappelijk onderzoek, zal zich in al zijn uitlatingen niet voortdurend aan het keurslijf van een wetenschappelijke betoogtrant hoeven te houden. Maar ook bij dit soort interne communicatie als hier in de *Observant*, dienen minimale regels van fatsoen gehanteerd te worden. Kortom, ik vind de mening van de heer Hemker de moeite waard, maar zijn stijl onfatsoenlijk.

Wat maakt nu dat de heer Hemker zo fel van leer trekt? Ook al is het moeilijk om uit zo'n vraag een goede hypothese te construeren, toch blijft de algemene vraagstelling – waarom gedragen de mensen zich zoals zij doen? – relevant binnen ons onderzoeksgebied. Het ook zeer maagdelijke gebied van de Sociale Psychiatrie zal hij wellicht een soortgelijke waarde toekennen als dat van de Huisartsgeneeskunde („geen mens te zien”). Wel, ik zou hem – als kundig onderzoeker danwel als zinnig denkend mens – graag tegenkomen op dit terrein.

Enkele van de mogelijke veronderstellingen naar aanleiding van de bovengenoemde vraag zijn de volgende:

a) De heer Hemker, als vertegenwoordiger van biomedische capaci-

teitsgroepen, voelt zich bedreigd in de groeimogelijkheden van o.a. zijn groep door het accent op de eerste-lijns- en extramuraal gezondheidszorg en op onderzoek in die richting, zoals Den Haag aan onze medische faculteit vraagt te realiseren.

b) Het in diskrediet brengen van die groepen die het meest in aanmerking komen c.q. voor de hand liggen om die accentuering gestalte te geven, is in zijn ogen een geoorloofd middel om dat doel te bereiken, nl. het tengeren van een ongewenste verschuiving in de middelentoe wijzing.

c) De middelen om dit doel te bereiken zijn voor hem van ondergeschikt belang (oftewel: het doel heiligt de middelen).

Nu is het natuurlijk niet moeilijk om aan te tonen, dat binnen een strikt natuurwetenschappelijke opvatting van wetenschap dit soort vragen zinloos zijn en deze veronderstellingen dus ook niet toetsbaar. Maar dat is een ontwijken van dit soort vragen, die door mij en anderen steeds gesteld zullen worden als de heer Hemker of anderen zich zó gedragen.

Helaas is de teneur van de column van Karate Koentje d.d. 8 november zo, dat het erop lijkt dat de heer Hemker niets ziet in zogenaamde maatschappelijk relevante vragen. Van hem zal dus weinig bijdrage te verwachten zijn aan de beantwoording.

En dat is jammer, want een voor allen bevredigend antwoord op vragen zoals nu door mij gesteld, zou kunnen leiden tot een situatie waarin de verschillende visies op wetenschap en gezondheid bij onze faculteit in stimulerende wedijver tot hun recht kunnen komen, terwijl de wijze waarop de heer Hemker nu schrijft bijdraagt tot een sfeer waarin de ene visie de andere naar het leven staat.

Maarten Dormaar.

Karate Koentje (2)

Karate Koentje en de kruikenman

In de *Observant* van 22 november jl. springt Karate Koentje van het lenen van een kruik naar het doen van onderzoek door huisartsen. Dat lijkt leuk, maar Koentje verdraait de zaak een beetje en dat is natuurlijk niet zo mooi van Koentje.

Onze huisartsen – zoals Karate Koentje dat zo ontroerend schrijft – hebben geen behoefte aan beweringen van het soort dat onze karate-man hen in de schoenen schuift. Wat de huisartsen wel beweren, is dat ze voor hun universitaire taken, waaronder onderzoek, een passende „werkplaats” nodig hebben. Zo erg ongewoon is die bewering natuurlijk niet. Een clinicus heeft een „eigen” kliniek nodig, een biochemicus een „eigen” laboratorium, waarom een huisarts dan niet een „eigen” praktijk?

Dat is de boodschap die Koentje had kunnen horen. Luisteren naar anderen is evenwel niet Koentje's sterkte punt. Ik denk dat dat komt doordat karatewerk. Karatebeoefenaars weren elke externe beïnvloeding af en concentreren zich geheel en al op het uildelen van een zo hard mogelijk klap. Ze schreeuwen daarbij bovendien erg hard en ongenueanceerd.

Misschien moet Koentje eens een andere sport proberen. Liefst een team-sport, want een beetje teamgeest is ook in het dagelijkse leven nooit weg.

Tennis y Willem
(Naam bij de redactie bekend.)

Karate Koentje (3)

Open brief aan de rector magnificus van de Rijksuniversiteit Limburg de hooggeleerde heer C. Hemker

Geachte collega,

In de *Observant* van 22 november 1983 heeft iemand onder het pseudoniem Karate Koentje honend geschreven over de universitaire huisartsen en hun onderzoeksinspanningen.

Als voorzitter van de capaciteitsgroep Huisartsgeneeskunde heb ik de redactie gevraagd naar de ware naam van Karate Koentje. Die mocht, aldus eindredacteur Jacques Herraets, niet onthuld worden.

Daarom wend ik mij tot u met het verzoek passende maatregelen te nemen tegen plaatsing van schotschriften, die in feite anoniem zijn. In het gewraakte stukje is daarbij nota bene uw eigen voornaam in de schuilnaam gebruikt.

Ik beschouw het schrijven en plaatsen van een dergelijk stuk als een schoolvoorbeeld van slechte omgang en bederf van zeden.

Gaarne uw antwoord afwachting.

Prof. dr. C.A. de Geus
voorzitter capaciteitsgroep
Huisartsgeneeskunde

Karate Koentje (4)

Open brief aan Prof. Dr. C.A. de Geus, Voorzitter capaciteitsgroep Huisartsgeneeskunde, Randwijk.

Zeer geachte collega,

De stukjes waar u de aandacht op vestigt in uw open brief van 1 december jl. hadden niet nagelaten mijn aandacht te wekken. Niet alleen vanwege het ijdel gebruik van mijn voornaam – het zij de auteur vergeve – maar bovenal door hun brutale toontje.

Ik moet toegeven dat een levendige vorm van meningsuiting aan de auteur niet ontzegd kan worden, maar ik zie daar geen reden in om van mijn, overigens hoogst beperkte, tuchtrecht gebruik te maken.

Het zou mij veel liever zijn als de speldeprikken van Karate Koentje werden terechtgewezen met even leesbare stukjes van Wijze Willem, Koele Kees of Moedige Marius. Om maar niet te durven hopen op bijdragen van De Grote Boze Big, Adje No, Handige Hein, Fijne Foppe of Kobus Knal.

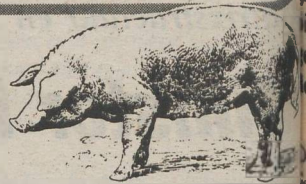
Mocht onze *Observant* te eniger tijd op deze wijze in een blad zijn veranderd, dat de levendigheid van onze geesten recht doet, dan zult u ook

mijn bijdrage wellicht aantreffen onder de pennenaam Korzelige Coenraad.

Verder vertrouw ik erop dat het wetenschappelijke werk uit uw groep onzin van Karate Koentjes onwijze beweringen op gepaste wijze aan de kaak zal stellen.

Met gevoelens van de meeste hoogachting,
Coen Hemker,
Rector Magnificus.

Paarltes

Te huur: groot ouder woonhuis in goede staat, gelegen in België op + 8 km van ziekenhuis Annadal. Met tuin. Huurprijs f 385,-. Inlichtingen 043-616100 (Randwijk), toestel 327.

Ichthus: open kerstavond op 15 december. Aanvang 7.30 uur in het ontmoetingscentrum Vrijthof 48.

Te huur gevraagd per 1 maart 1984 vrijstaande rustige zolderetage in of nabij Maastricht tot ca. f 400,- p.m. Tel. inl. 043-727513; na 19.00 uur 043-16483.

OBSERVANT

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg, uitgave van de Stichting Maffius. Verschijnt veertiendaags.

Redactieadres:

Tongersestraat 53, kamer 304
Postbus 616
6200 MD Maastricht
Telefoon: 043-888319
(doorkiesnummer)

Stichtingsbestuur:

Wim Hermens (voorzitter),
Kees Schröder (penningmeester),
Jacques Heijen (buitenuiversiteair lid),
Evelyne de Leeuw
(redactieafgevaardigde)

Redactie

Walter van Bree, Ton Hameleers,
Jacques Herraets (eindredacteur),
Evelyne de Leeuw, Appie Luermans,
Maurice van der Sangen, Luc de Witte.
Redactie-assistente:
Edith Goppel
Koördinator Voorlichting:
Sjonk Ritmeester
Grafische vormgeving:
Guus van Rooy
Foto's: Hans van Dijk,
Coen van der Gugten,
fotopersburo Widdershoven
Tekeningen: Pascal Oost

Druk: Limburgs Dagblad, Heerlen

Advertenties

Advertenties (behalve Paarltes):
Yvonne Stevens, toestel 302
Tarieven op aanvraag.
Paarltes opgeven bij de redactie.

Abonnement

Leden van de universitaire gemeenschap ontvangen het blad gratis. Afgestudeerden en andere belangstellenden kunnen zich abonneren voor f 25,- per jaar.

Universitaire Pers

Observant maakt deel uit van het landelijke samenwerkingsverband Universitaire Pers, samen met Ad Valvas (Vrije Universiteit), Delta (Delft), THB (Tilburg), TH-berichten (Eindhoven), THT-nieuws (Twente), KU-nieuws (Nijmegen), Universiteitsblad (Utrecht), Universiteitskrant (Groningen) en Wagenings Hogeschoolblad (Wageningen).

UP-korrespondenten: Bert Bakker, Lin Tabak.

ART ATTACK

is een zaak, die gespecialiseerd is in houten en aluminium lijsten voor inlijstingen in alle maten. Het aanbod van aluminium lijsten bestaat uit ruim 60 varianten in vele kleuren.

ART ATTACK ART ATTACK ART ATTACK

heeft een collectie van vele al of niet ingelijste kunstposters en kunstkaarten.

is gevestigd: Tongersestraat 12, Maastricht, ☎ 043-57115 en is van dinsdag tot en met vrijdag geopend van 12 tot 18 uur en op zaterdag van 12 tot 17 uur.

GOEDKOOP REIZEN!

Voor 200 dollars van Amsterdam naar Calcutta, om maar eens een voorbeeld te noemen. Goedkoop reizen kan. En nog veilig en goed ook! Dat is mogelijk als je vooraf weet hoe je je voor zo weinig mogelijk geld kunt verplaatsen. Als je over adressen beschikt voor goedkope accommodatie, als je weet welke kortingsmogelijkheden er zijn enz.

Dat staat allemaal in de informatiepakketten van ARABA. Deze papieren reisleaders loodsen je goedkoop en veilig naar je reisdoel: waar ook ter wereld. De 'reisleader' vertelt je bovendien alles over bijvoorbeeld visa, vaccinatie, reisbenodigdheden, bezienwaardigheden, hulpinstanties en zelfs over tijdelijk werk. De kosten van zo'n informatiepakket variëren van f 20,- tot f 35,-. Het pakket is speciaal voor jouw reisdoel en volgens jouw wensen samengesteld. Belangstelling: Schrijf naar ARABA en binnen 14 dagen heb je een persoonlijk informatiepakket in huis.

ARABA

ALTERNATIEF REIS ADVIES BUREAU ANDRÉ

Aylvalaan 16, 6212 BC Maastricht

Romme: het was een overval

Afwijzing proefschrift wekt woede van betrokkenen

Het uitstel van de promotie van Jan Scholte en Hans Uffing, die op 25 november had moeten plaatsvinden, heeft zoals te verwachten voor heftige reacties gezorgd. Zowel de promovendi als promotor prof. dr. Marius Romme zien achter de afwijzing van het proefschrift, vijf dagen voor de promotie, andere motieven dan door het College van Dekanen zijn aangegeven. Over de vraag of de kritiek van het college grondig is, moet een schriftelijke motivatie van de afwijzing uitsluitend geven. In het stuk, dat dezer dagen bij de betrokkenen moet arriveren, verklaren de vier mensen, die het proefschrift kritisch hebben doorgelezen op verzoek van dekaan Greep, waarom zij tot het negatieve oordeel gekomen zijn, dat leidde tot de ondergang van de promotieplannen.

De verwachting is dat de kritiek van vier deskundigen op de eerste plaats betrekking heeft op de gekozen methode van onderzoek, waarbij vier psychiatrische ziekten vergeleken zijn op de relatie tussen organisatorische aspecten en de effectiviteit ten aanzien van langdurig verblijvende patiënten. Daarbij zouden vergelijkingen gemaakt worden, die zoveel variabelen buiten beschouwing laten, dat er geen waarde aan kan worden toegekend. Verder zou het proefschrift een groot aantal slordigheden bevatten als tikfouten en de verwisseling van woorden en tenslotte zouden de resultaten voor het verkrijgen en verwerken van statistisch materiaal niet gerespecteerd. Volgens het rapport van de leescommissie (die bestond uit de sociologen Diederik Philipsen, de cardioloog Wel-... de farmacoloog Struyker Bou-...) zouden de fouten in het onderzoek zo ernstig zijn, dat de conclusies niet gerechtvaardigd waren.

Jan Scholte en Hans Uffing menen dat zij redenen hebben om aan te nemen dat andere overwegingen een rol hebben gespeeld. Zij hebben er allereerst bezwaar tegen dat de zaak helemaal buiten hen om is beslist. Scholte: „Ik kreeg don-

derdagavond toevallig in het café van iemand te horen dat er iets gaande was. Ik dacht dat het een grap was, maar vrijdagmiddag kreeg ik een telefoontje van mijn promotor dat het serieus was. Maandag om elf uur kreeg ik ten slotte van Romme te horen dat de promotie niet doorging. Voor mij was het een complete verrassing. Hans was die dag weg en kreeg het 's avonds pas te horen.”

Volgens Scholte gaat ook de redenering van Greep niet op, die op deze plaats twee weken geleden vertelde dat hij de zaak aan het rollen had gebracht nadat hij 'zowel van binnen als van buiten de universiteit' negatieve oordelen over het proefschrift had ontvangen. Scholte beweert dat hij op 8 november honderd proefschriften bij het College van Dekanen heeft ingeleverd, waarvan er in verband met de poststaking maar dertien werden verspreid: elf binnen de instelling en twee daarbuiten, dat wil zeggen binnen het ziekenhuis, een voor de directie en een voor het bestuur. Ik weet niet goed wat er gebeurd kan zijn, dat zo ernstig is dat je rechtstreeks naar het College van Bestuur stapt en vervolgens heel handig een leescommissie instelt. Ik geloof dat hier sprake is van bestuurlijke willekeur, om maar niet te

spreken van partijdigheid. De kritiek was aanvankelijk puur gebaseerd op anonieme roddel: Greep had van iemand te horen gekregen: geef mij maar een nietje en een paperclip, dan plak ik wat nota's aan elkaar en dan kan ik bij jullie ook promoveren. En Hemker had op maandag, een dag voordat Greep naar het college stapte al de nota's opgevraagd waarvan werd beweerd dat wij ze hadden overgeschreven. Ik denk dat er bij Hemker een grotere partijdigheid ligt dan bij Greep en dat in ieder geval de partijdigheid een grote rol heeft gespeeld in deze uitzonderingsprocedure. Bij harmonieuze verhoudingen in de faculteit zouden eerst de promotor en de promovendi zijn ingeschakeld, maar het College van Dekanen heeft precies de omgekeerde volgorde gehanteerd. En bovendien heeft onmiddellijk iemand uit de besloten vergadering de kranten ingelicht, zodat we voor een fait accompli stonden.”

IWR

Volgens Scholte en Uffing was er ook geen sprake van eenstemmigheid over de kwaliteit van het proefschrift. „Van de promotiecommissie die samen met het College van Dekanen op 21 november vergaderde en voor een deel uit dezelfde mensen bestond, ontbraken drie leden. Bovendien waren er twee bij, Brouwer en Bremer, die zich van stemming onthielden omdat ze het niet eens waren met de procedure. En natuurlijk bleven de promotor en de referenten achter het proefschrift staan, ook na het oordeel van de leescommissie, dat overigens wel unaniem was.”

Hebben de twee ook bedacht wat het motief kan zijn geweest voor de partijdigheid? Scholte: „Op dit moment kun je zeggen dat het gevecht om het onderzoeksgeld een overheersende rol speelt binnen de faculteit. Bewust of onbewust kun je denken dat bepaalde groepen onder curatele worden gesteld. Driekwart van het gamma-onderzoek zat in het door ZWO grotendeels afgekeurde project 'Leefwijze en Gedragsverandering'. Voor mij is plotseling heel duidelijk geworden dat de jungle niet buiten is, maar hier binnen de universiteit.”

Scholte en Uffing staan nog steeds pal achter hun werkstuk, al geven zij toe dat er onder invloed van omstandigheden die voor een groot deel niet aan hen te wijten zijn, slordigheden zijn ingeslopen. Ze ergeren zich eraan dat de kranten hoofdzakelijk daarop hebben gelet en voorzover ze uit de inhoud citeerden, dat ook nog onjuist deden.

Rel op Randwijck

Embargo tot 13 januari 1984, 17.00 uur.

In het kader van de feestelijkheden rond de 8e Dië Natalis van de Rijksuniversiteit Limburg is hedenmiddag een beeldengroep onthuld vóór het gebouw van de universiteit op Randwijck. De beeldengroep is gesitueerd op het Dr. Sjeng Tans-plein, dat volgens de jongste trend van de Nieuwe Truttigheid voorzien is van een sierbestrating in concentrisch gerangschikte klinkertjes. De onthulling van het kunstwerk vond in alle stilte plaats en werd verricht door de voorzitter van het College van Bestuur (rokkostuum) en de rector magnificus (karatepak met zwarte band). De beeldengroep is een allegorisch kunstwerk ter nagedachtenis aan de Onbekend Gebleven Onderzoeker. Op de sokkel centraal op het plein staat een karikatureske uitbeelding van een wetenschapper (kaal, baard, half brillette, pijp, labjas en geitsharen sokken) ingeklemd tussen een massieve letter „B” en een manshoge stapel rapporten waaronder het RAWB-rapport, de nota „Bezuinigen zonder gezichtsverlies” en de „Interne sterkte-zwakke analyse”. De wetenschapper lijkt in vertwijfeling de handen uit te strekken naar één van de beelden van lokale mythologische figuren die het centrale beeldhouwwerk omringen. Er zijn wulpske verzinbeelden van de godinnen Cardiaca en Arteria en stoere konterfeitsels van Olympus en Sanitas. (Het standbeeld van Prof. Kootstra is per abuis in deze kring opgenomen en zal te zijner tijd vervangen worden door de godin Nutritia).

In zijn rede tot de voorzitter van het College van Bestuur benadrukte de rector dat de in dit kunstwerk uitgebeelde ontwikkeling niet louter negatieve kanten heeft, maar dat van dit soort beklemde wetenschappers nu meer belangstelling voor onderwijs en organisatie verwacht mag worden. Aansluitend stelde hij voor de in onbruik geraakte term „lector” te substitueren voor de door sommigen als krenkend ervaren titel van lesboer. De voorzitter van het College van Bestuur hield een luchtiger rede, waarin hij de rector snaaks wees op zijn uiterlijke gelijkenis met de door kunstenaar J. Zeguers verbeelde wetenschapper. In het hierop volgende handgemeen dolf de voorzitter, gehinderd door zijn rokkostuum, het onderspit. 's Avonds op het Diëfeest was echter al een bulletin voorhanden waarin komparanten verklaarden de breuk gelijmd te hebben nadat de voorzitter van het College van Bestuur behalve zijn ekskuses tevens had aangeboden de rector vervroegd in kamer 200H te laten ophangen (olieverf, 80x50 cm).

Gerard Majoor

„We moeten nog afwachten wat de kritiek is die de leescommissie op papier zet, voordat we een besluit nemen of we het nog een keer proberen met een aangevulde versie”. De handelseditie van het boek is in opdracht van de auteurs in de snijpermachine verdwenen. „Daar stonden we in vermeld als doctor Scholte en doctor Uffing” is het zure commentaar. De schadepost wordt vergoed door de universiteit, die de rekening van de drukker/uitgever – negenduizend gulden – en de onkostenrekening – drieduizend gulden – overneemt.

Hoe heeft de oorspronkelijke opdrachtgever, de Ziekenfondsraad, indertijd op het uitstel gereageerd? Volgens Uffing zeer positief. „Zij waren indertijd erg blij met ons rapport, niet zozeer vanwege de inhoud, want daar laten ze zich nooit over uit, maar vanwege het feit dat het de eerste keer was dat een door hen gefinancierd onderzoek in een eindrapport resulteerde”. De Begeleidingscommissie noemde het 'een met kunde en inzet verricht onderzoek', aldus Uffing.

Overval

Ook de promotor van het tweetal, prof. dr. Marius Romme, meent dat er andere dan puur kwalitatieve overwegingen hebben meegespeeld in de affaire, maar zijn grootste boosheid betreft de manier waarop met regels is omgesprongen. „Regels blijken weinig waarde te hebben als anderen op een gegeven moment toch iets anders willen.

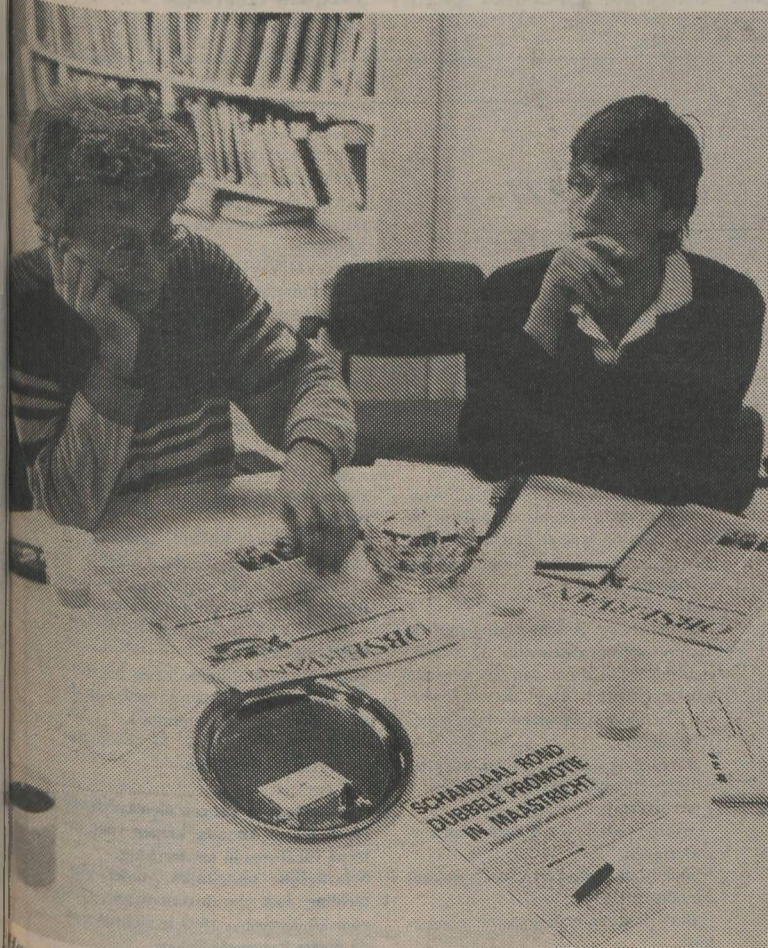
Tot vrijdagmiddag 18 november ben ik overal buiten gehouden. Ik kreeg een telefoontje of ik 's maan-

dags naar een vergadering van het College van Dekanen met de promotiecommissie wilde komen. Toen werd me ook verteld dat er drie mensen was gevraagd een oordeel te geven over het proefschrift. Die zaten niet in de promotiecommissie, die op moment al was samengesteld. Toen ik die maandag op de vergadering kwam, begon Greep eerst met zijn kritiek. Ik dacht: als deze felheid zo plotseling komt, dan heeft dat met het onderwerp te maken. Toen kwamen de lezers aan het woord en nadat die in korte bewoordingen hun kritiek hadden toegelicht, was er nauwelijks tijd voor een discussie. Het stond voor iedereen bij voorbaat vast: dit proefschrift is niet goed, dus moeten we een procedure bedenken om het tegen te houden. Het was een overval. Ik kreeg de tijd niet eens om me behoorlijk te verweren. Het ging alleen om de vraag hoe we de promotie konden voorkomen. Als we daar niet mee in zouden stemmen zou het proefschrift tijdens de promotie worden tegengehouden via stemming of een slecht iudicium. Toen ik zei dat ik aan de reglementen wilde vasthouden, noemde Hemker vijf manieren op hoe men het tijdens de promotie mis kon laten lopen.”

Rechter

Als er zo duidelijk regels zijn overtreden zou er toch een beroepsinstantie of een rechter kunnen worden ingeschakeld om de zaak recht te zetten?

Romme: „Dat had ik misschien kunnen doen, maar eerst wil ik afwachten wat de kritiek is van de

Hans Uffing (l.) en Jan Scholte (r.) met voor zich enkele van de talrijke kranteberichten die hun mislukte promotieplannen hebben uitgeloofd.

leescommissie, want ik verdedig me liever op inhoudelijke gronden dan op formele. Maar een feit blijft dat ik, toen ik me op het promotiereglement beriep, kreeg te horen dat het reglement op dat punt niet geldig was, maar dat als het regelement was aangepast zoals het hoorde, het zo gelopen zou zijn als het nu liep." Navraag bij de universitaire juristen leert dat het promotiereglement niet tijdig is aangepast aan het Academisch Statuut op het punt van de verantwoordelijkheid van de promotiecommissie. Artikel 37 van het promotiereglement van de RL bepaalt dat uitgangspunt bij het toekennen van het doctoraat door de faculteit „het vertrouwen is, dat de faculteit stelt in de deskundigheid en integriteit van de promotor en de referenten". Hun advies dient de doorslag te geven, tenzij mocht blijken dat zij ernstig in hun taak tekort zijn geschoten. Dat dient te worden besproken tijdens de vergadering van de promotiecommissie ná de verdediging van het proefschrift. Het Academisch Statuut, dat van latere datum én van hogere orde is, kent een ander beslissingsmoment, waarin voor de promotiecommissie een belangrijke rol is weggelegd: voordat het proefschrift naar de drukker gaat, moet de promotiecommissie beslissen of de promovendus tot de verdediging ervan kan worden toegelaten.

Romme: „Toen is er gezegd: dan beschouwen we deze vergadering van nu af aan maar als een vergadering van de promotiecommissie." Juist voor ons gesprek heeft Romme de schriftelijke kritiek op het proefschrift ontvangen. Hij heeft nog niet de gelegenheid gehad het stuk van zes kantjes te bestuderen. „Ik heb wel gezien dat het een compilatie is van de kritiek van de vier lezers. Waarom krijgen wij de onbewerkte versie niet te zien? Is hier iets te verbergen? Ik vraag me af wat voor een omgangsvormen hier heersen. Neem nou die stukjes die Hemker onder pseudoniem in de Observant schrijft: je reinste straatvechtersmentaliteit. Bestuurders hanteren regels zolang het hun

schikt. Ik vind het bestuurlijk zwak als je regels opzij zet in plaats van regels te ontwerpen waar je wel aan kunt houden. Als je een regel fout vindt, kun je beter de fout maken. Als mensen veel macht hebben kunnen ze regels passeren om hun gelijk te krijgen. Ik vind dat 'n beetje provinciaal."

Bedreigde hoek

Het proefschrift van Scholte en Uffing was niet alleen de eerste promotie onder de hoede van Romme, maar ook de eerste van medewerkers uit de eerstelijns-hoek. Bij de heroriëntatie wordt die hoek het meest bedreigd, vrezende velen. Romme ook? „Ik denk dat de motieven om deze promotie tegen te houden te maken hebben met de impulsieve optredens van mensen én met het primaat van de verschillende soorten onderzoek. Er is geen poging tot toenadering tussen de verschillende stromen in de faculteit. In plaats daarvan zet men zich tegen eLkaar af juist in een tijd dat er om vernieuwing wordt gevraagd. Maar mensen als Hemker hebben weinig waardering voor maatschappelijk relevant onderzoek. Maar wij hebben nu eenmaal geen laboratorium ter beschikking, wij werken met levende systemen in de psychiatrie. Maar ik vind het daarnaast van grote maatschappelijke relevantie als je onderzoekt of de organisatie van een psychiatrisch ziekenhuis de maatschappelijke herintegratie bevordert of tegenhoudt. Ik denk ook dat Scholte en Uffing genoeg ontwikkelingen zijn tegengekomen die schadelijk zijn voor de tehuizen risico-categorie onder de patiënten. Ook al kun je misschien vraagtekens zetten bij bepaalde conclusies, ik denk dat we heel veel aan dat onderzoek hebben. Wat ze vooral vergeten is dat dit een exploratief of beschrijvend onderzoek is en niet hypothese-toetsend of experimenteel is. In de kritiek wordt gedaan alsof dat wel zo is."

Hemker ontkent stellig dat er andere dan strikt wetenschappelijke criteria een rol gespeeld hebben bij het tegenhouden van het proef-

schrift. „Het ging in de eerste en allerbelangrijkste plaats om de wetenschappelijke kwaliteit van het werk. Alle anecdotiek en politiek er omheen is alleen goed voor de krant. Ik vind het héél vervelend wat er gebeurd is, maar één ding had ik nog vervelender gevonden: dat was als dit proefschrift erdoor gekomen zou zijn. Iedere suggestie dat er sprake geweest zou zijn van politieke overwegingen wijs ik pertinent van de hand."

Werkt hij zelf dan niet dat soort suggesties in de hand door zich zo negatief uit te laten over het onderzoek van groepen als Huisartsgeeneeskunde en Sociale Psychiatrie? Hemker: „Dit proefschrift is niet het eerste resultaat van onderzoek uit die hoek. Er is bij vorige gelegenheden door anderen al veel kritiek geuit op de onderzoeksresultaten. Het ware mij verreweg het liefste geweest als de Sociale Psychiatrie voor de dag was gekomen met een briljant proefschrift om te bewijzen dat ze tot goed onderzoek in staat zijn. We hebben uit die hoek juist goed onderzoek nodig. Ik maak me daar buitengewoon bezorgd over: aan de ene kant wil deze instelling graag de extramurale zorg ontwikkelen, terwijl aan de andere kant juist in die hoek de wetenschappelijke ontwikkeling achterblijft. Tegen die achtergrond vind ik het alleen maar des te pijnlijker wat er nu gebeurd is. En ik wil graag de onuitgesproken suggestie bestrijden dat de klinici en de biomedici zich nu op hun dijen zitten te slaan van plezier om wat hier is misgegaan."

Hemker vindt ook de beschuldiging van Romme, dat hij als promotor tot op het laatste moment buiten de zaak is gehouden, niet terecht. „Romme is meteen op de hoogte gebracht toen de zaak in het officiële circuit terecht kwam. Daarvoor speelde het alleen maar in de wandelgangen".

In de Universiteitsraad heeft Hemker al aangekondigd dat het promotiereglement zal worden aangepast om te voorkomen dat het nog eens voorkomt dat een proefschrift te

Boos

Jongens, jongens, zo boos als je ze krijgt. Dat lukt toch ook alleen maar als hun zere teen toevallig ligt op de plaats waar je je hak steekt. Een beetje gelijk moet ik dus wel hebben. Ook mooi, dat ze er de rector voor aanzien. Was dat niet die filosoof van de kouwe grond die gezegd heeft dat wetenschap reproduceerbare ervaring is? Ik meen me zo iets te herinneren van de laatste keer dat de toga's gelucht werden (De dies; over promoties durf ik het nooit meer te hebben). Kunst was reproduceerbare emotie, geloof ik. Nou, als dat waar is, schrijven over de research aan deze universiteit kunst en wetenschap tegelijk.

Met de reproduceerbaarheid van een zonsopgang roep je de emotie van de betrokkenen over je af. Misschien is een zonsondergang overigens een beter beeld.

Om te voorkomen dat onze goeie Observant de kijkgaten dichtloopt met uit gal gedestilleerde drukinkt, geef ik meteen maar even de meerkomende verweerslagen die we in onze tak van sport kennen met het halen van een onvoldoende. Ze zijn trouwens sinds twee gymnasiumveranderingen. Je herkent ze het beste als ik ze in middelbare schooltermen geef.

- Het proefwerk was hardstikke moeilijk. Er werden sommen gevraagd die we nog nooit gehad hadden. Het proefwerk in de parallelklas was veel makkelijker.
- De leraar was hardstikke oneerlijk. Hij heeft bij mij fout gerekend wat-ie bij Johnnie goed rekende. Hij heeft de pik op me.
- De hele klas had hardstikke onvoldoende, mijn 3½ is eigenlijk een prachttijfer.
- Ik moest hardstikke nodig aan het schoolvolleybaltoernooi meedoen, dan kan je toch ook niet je repetitie leren.

Ik hoop nog eens te promoveren op een onderzoek over de afweerreacties van het W.O. op pottenkijkers (Deetman, Karate Koentje, e.a.). Als u er één vindt die niet in het bovenstaande rijtje past, hoor ik het graag.

Mag ik voor de verandering eens een constructief voorstel doen? Kijk, als het nou echt waar zou zijn dat onze cardiologen en biochemici zo goed zijn in onderzoek, en als we nou ook een echt matrixmanagement hebben, kun je dan niet de sterkte van die researchgroepen met de sterke kanten van onze eerstelijns groepen verbinden?

Nu maar weer wachten op een boze brief van een biochemicus die dan niks voor voelt.

Karate Koentje

elfder ure wordt tegengehouden. Dat er bij gebrek aan een goede regeling nu naar een noodprocedure moest worden gegrepen vindt hij volkomen gerechtvaardigd. „Maar de procedure kan je nooit afleiden van het belangrijkste waar het om gaat: de wetenschappelijke kwalite-

teit. Daar kan een kleine instelling als deze niet de hand mee lichten, zeker als er nauwlettend naar je gekeken wordt omdat je op de eerstelijns zorg wordt georiënteerd."

Jacques Herraets

WWO'84

(vervolg van voorpagina)

hen met één been in de vakgroep blijven staan en een duidelijke onderwijsstaak houden. Met name hoogleraren zal worden gezegd: Denk erom, je bent ook verantwoordelijk voor het onderwijs, je kunt niet alleen met onderzoek bezig zijn." Er is voorlopig nog geen sprake van het dwingend opleggen van een instituten-stelsel. Het huidige wetsontwerp biedt alleen de technische mogelijkheden aan faculteiten en universiteiten die er mee willen beginnen. Maar, aldus de minister tegenover Mare, „Als de Kamer zou zeggen: het móet, dan moeten we nog maar eens over de voor- en nadelen praten. Op dit moment kunnen we met de voorgestelde constructie ervaring opdoen."

Een tweede door Deetman voorlopig ook vrijblijvend gepropageerde innovatie betreft het matrix-principe. Een faculteit kan in eigen huis of samen met andere faculteiten werkgroepen formeren die de opdracht krijgen een bepaald deel van het

onderzoek- of onderwijsprogramma in de steel te steken. De werkgroepen kunnen daarbij een beroep doen op medewerking vanuit de diverse vakgroepen in de faculteit(en) en zo een optimaal onderwijsaanbod organiseren of de onderzoeksinspanningen op efficiënte wijze coördineren. Een dergelijk matrix-systeem bestaat momenteel al aan de Rijksuniversiteit Limburg en daar heeft men er volgens de minister zeer gunstige ervaringen mee. Anders dan voorganger Pais wil Deetman geen aanwijzingen geven voor een herindeling van de faculteiten, die mede door de voorziene afschaffing van het subfaculteitsniveau noodzakelijk zou kunnen worden. Pais dacht indertijd nog aan een opsplitsing van de bestaande faculteit Letteren en Sociale Wetenschappen in elk twee nieuwe faculteiten. Zoals bekend zit de huidige minister meer op de lijn van de reintegratie, het proces dat zou moeten leiden tot een beperking van het aantal specialistische studierichtingen en vakgroepen. De omvang van een faculteit is in dit kader van secundair belang. Deetman wil de kwestie van de facultaire herinde-

ling te zijner tijd in overleg met de instelling regelen via een eventuele aanpassing van het Academisch Statuut. Wel komt hij met een suggestie voor de oprichting van een Algemene Faculteit. Die zou bijvoorbeeld de filosofische interfaculteiten kunnen vervangen, de technische universiteiten zouden er hun maatschappij-wetenschappen in onder kunnen brengen en zij zou een kader kunnen vormen voor samenwerkingsexperimenten tussen WO en HBO.

Evenals Pais ziet Deetman een nuttige functie weggelegd voor „maatschappij-vertegenwoordigers" in het universitaire bestel. Anders dan zijn voorganger wil hij hun rol echter beperken tot het facultaire niveau en de sfeer van het onderzoek. Zowel in de faculteitsraden als in de besturen van de geplande onderzoeksinstituten worden door de WWO'84 zetels ingeruimd voor buiten-universitaire leden. Uit de U-raden, waar hun inbreng in de meeste gevallen inderdaad niet groot is, verdwijnen de „BUR-leden".

Gert Bielderma/UP Nijmegen

Interne vacature 177

HERHAALDE OPROEP (gewijzigde tekst)

Voor de secretariële en administratieve ondersteuning bij de nieuwe studierichting Economie worden gezocht twee secretaresses (m/v) full-time

Deze secretaresses zullen t.z.t. worden ondergebracht bij de binnen de studierichting in te stellen capaciteitsgroepen Algemene Economie en Bedrijfseconomie.

Taak:

- Het in nauwe samenwerking met de andere secretaresses van de studierichting verrichten van secretariële werkzaamheden voor de medewerkers Economie, hetgeen onder meer inhoudt:
- verzorging van de correspondentie;
  - type- en copieerwerkzaamheden;
  - archivering;
  - voorbereiden en notuleren van vergaderingen;
  - maken en bewaken van afspraken; agenda-beheer;
  - onderhouden van externe contacten;

- in de toekomst meewerken aan de voorbereiding en organisatie van congressen en symposia; beheer secretariaten van commissies.

Vereist:

- HAVO/VWO;
- secretaresse-opleiding;
- ruime secretariële ervaring;
- goede beheersing van het Nederlands en de moderne talen;
- goede contactuele eigenschappen;
- kennis van het gebruik van tekstverwerkende apparatuur strekt tot aanbeveling;
- affiniteit met de aard van de werkzaamheden bij Economie.

Salaris:

Afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring inpassing in schaal 32/45. Afhankelijk van de verdere ontwikkeling in de functie behoort uitloop naar schaal 57 t.z.t. tot de mogelijkheden.

Inlichtingen:

kunnen worden ingewonnen bij mw. W. Coenegrachts (secretaresse van de studierichting Economie), t.st. 284/283 en/of bij mw. M. Niemann (PZ), t.st. 328/340.

Alleen degenen met een dienstverband bij de RL of Annadal komen voor interne vacatures in aanmerking. Schriftelijke sollicitaties, onder vermelding van vacaturnummer 177, vóór 10 december 1983 te richten aan de dienst Personele Zaken.

Eerstejaars student vluchtte voor bloedige onderdrukking

De vergeten oorlog van de Oromo's tegen de Ethiopische overheersing

Heeft die machtovername door de militaire junta, de Derg, nu een verandering teweeg gebracht in de onderdrukking van het Oromovolk?

„Jazeker. De onderdrukking was nog nooit zo erg als onder de Derg. Het zijn gruwelijke kolonisten; de Derg pleegt eindeloze massamoorden, er zijn ontelbare Oromo's doodgeschoten, terwijl het verder ook ontzettend grof toegaat. In Addis Abeba bijvoorbeeld lagen in 1978 de straten vol dode mensen, en hun familieleden konden de lijken terugkopen van de Derg! Het Oromovolk telt de meeste vluchtelingen van Afrika, misschien zelfs wel van de wereld. In Somalië zitten 750.000 Oromovluchtelingen, in Djibouti 30.000, in Kenia 8000, en in Soedan 10 à 15.000. Het is ook logisch dat er zoveel zijn, want de Derg schuwt de afschuwelijkste

middelen niet. En dat niet alleen binnen Ethiopië, maar ook in de rest van de wereld; in maart 1982 heeft de geheime dienst van de Derg in Berlijn een bomaanslag gepleegd op een aantal actieve Oromo's van de ORA die het OLF steunen. Daar is een dode bij gevallen, en een tweede man verloor beide handen. De Derg probeert het OLF op werkelijk alle gronden te bestrijden.”

Hoe succesvol is de strijd van het Oromo Liberation Front?

„Aardig succesvol. Ik heb goede hoop dat wij op de wat langere termijn een nog groter deel van Oromia kunnen bevrijden. Op dit moment hebben we een deel in oostelijk en een gedeelte in westelijk Oromia, tegen de grens met Soedan, in handen. In die gebieden

opereert ook de humanitaire organisatie van het Oromovolk, de Oromo Relief Association. Ze organiseren daar onderwijs, zorgen voor voedsel, alfabetisering, gezondheidszorg etc. Dat doen ze trouwens ook in andere gebieden waar Oromo's zitten, zoals Djibouti, Somalië en Kenia.”

Onlangs alarmeerde Soedan de wereld dat Ethiopië, dat geloof ik het grootste leger van zwart-Afrika heeft, troepen langs de grens samen-trok en een inval voorbereidde. Het OLF heeft een kantoor in Khartoem, de hoofdstad van Soedan, en er zitten nogal wat Oromovluchtelingen. Heeft dat met elkaar te maken?

Hij doet een greep in zijn tas en legt een recent kranteknipseel uit de

Volkskrant over deze kwestie op tafel: „Ja, het merendeel heeft te maken met de Oromozaak. De Derg doet dit omdat het OLF de laatste twee jaar de strijd is begonnen in West-Oromia, en met erg veel succes.”

Krijgen jullie dan steun van Soedan? Hij aarzelt even, zegt dan bedachtzaam. „Nee, officieel niet. Het OLF heeft wel een kantoor in Khartoem, dat klopt. Maar officieel worden we niet gesteund. Het Soedanese volk heeft een grote sympathie voor het Oromovolk. De Derg wil voorkomen dat wij daar te sterk worden, en trekt daarom op naar de zuidoostgrens van Soedan. Er bestaat 'n kans dat deze kwestie kan gaan escaleren, zoals dat ook in de Ogaden is gebeurd.”

Cubanen

De Sovjetunie heeft altijd bevrijdingsbewegingen in Afrika gesteund. Dat was tot 1975 ook het geval met de bevrijdingsbewegingen in Somalië en Eritrea, ten noorden en oosten van het Amhara-gebied in Ethiopië. Toen echter vond een vreemde politieke ommekeer plaats in de Sovjet-steun: ze gingen de Derg steunen. Hoe stonden jullie hierin; had het OLF steun van bijvoorbeeld de Sovjetunie verwacht?

„Het is moeilijk om iets te zeggen over die toen ingewikkelde situatie. Maar, zo'n grootmacht streeft uiteindelijk alleen naar strategische posities in de wereld, en het uitbreiden van invloedssferen. In 1975 ging de relatie tussen Somalië en de Sovjetunie nogal slecht. De Derg bemerkte dat, en begon te roepen dat ze zogenaamd naar 'socialisme' streefde. Omdat de Hoorn van Afrika een strategisch belangrijk gebied is (Er zitten niet voor niets Engelse, Franse, Amerikaanse en Russische marine- en luchtmachtbases in dat gebied, EdL) heeft de Sovjetunie toen besloten de Derg te gaan steunen. Niet omdat de Derg zo goed was, maar om invloed uit te kunnen oefenen. Daardoor blijft ook de Derg aan de macht, dank zij de kracht van het wapen van de Russen, de Oost Duitsers en de Cubanen, niet door de steun van het volk. Er zitten in het binnenland van Oromia zo'n 17.000 Cubanen, die samen met het leger van de Derg de bevolking terroriseren. Ze verbranden het graan, doden de beesten. Zo proberen ze gedwongen geaccepteerd te worden. Als die buitenlandse steun weg zou vallen, dan is de bevrijding van Oromia snel een feit.”

En van wie krijgen jullie steun, zijn dat dan automatisch de westerse landen?

„Het gaat erg moeilijk om steun voor onze zaak te vinden. Oromia is een onbekend land, omdat het nooit door het westen gekoloniseerd is geweest. ORA krijgt wat steun van Duitse humanitaire organisaties, en van soortgelijke Nederlandse organisaties iets, maar het is véél te weinig! Wij accepteren iedere steun, van elk land, alleen zonder dat daar condities van die landen aan verbonden mogen worden. Kijk, als je door de Russen gesteund wil worden, betekent dat je bijna automatisch socialistisch moet worden. Krijg je steun van de Amerikanen, dan zal je kapitalistisch moeten worden. Nu, dat is iets

De diverse oorlogen in de Hoorn van Afrika hebben tot gevolg gehad dat de helft van de 5 miljoen vluchtelingen op het Afrikaanse continent uit Ethiopië afkomstig is. Hier staat een groep vluchtelingen in het buurland Djiboeti in de rij voor voedsel.

Namibië, Mauretanië, de voormalige Spaanse Sahara, de Ogadenwoestijn, Eritrea, het zijn voor ons geen onbekende namen. Plaatsen waar een volk strijdt voor zijn onafhankelijkheid, twintig jaar na de grote golf van de Afrikaanse dekolonialisatie. In dit rijtje ontbreekt de naam van het land Oromia, een land waar het grootste volk van zwart Afrika, 18 miljoen mensen, leeft. Een onbekende landstreek, die het grootste deel van de staat Ethiopië beslaat. Onbekend, omdat Ethiopië het enige Afrikaanse land is, dat geen periode van grootscheeps kolonialisme heeft doorstaan, waardoor het westerse schuldgevoel ná de onafhankelijkheidsbeweging in Afrika zich niet tot Ethiopië heeft uitgestrekt.

Ethiopië is ook het enige niet-Europese land dat in Afrika kolonialisme heeft bedreven. De kolonie van Ethiopië heet Oromia, waar het volk een onbekende, naamloze strijd levert met zijn onderdrukker. Eén van de weinige Oromo's die kans heeft gezien naar het Westen te vluchten, is eerstejaars aan de Rijksuniversiteit Limburg. Hij verhaalt van een schokkende, onbekende onderdrukking.

Op de conferentie van Berlijn, in 1884/85, sloten de westerse kolonialistische landen een verdrag over de verdeling van hun invloedssferen in Afrika. Eén gebied werd niet verdeeld tussen Engeland, Frankrijk, Duitsland, Italië en België en dat was het toenmalige Abbessinië, omdat daar een orthodox-keizerlijke dynastie aan de macht was. Na veel interne strubbelingen consolideerde keizer Menelik rond de eeuwwisseling een rijk, dat vele malen groter was dan dat wat hij had vóór de Berlijnse conferentie. Hij had toen onder andere Oromia en Somalië veroverd, geannexeerd en gekolonialiseerd. De stam van de Amhara's, waartoe Menelik behoorde, onderdrukte ondanks haar kleinere omvang de volkeren van Oromia en Somalië erg effectief.

Massamoord

Nadat Abbessinië de landen Oromia, Somalië, etc. had gekoloniseerd veranderde de staat Abbessinië van naam in „Ethiopië”. De naam Ethiopië is dus een kunstmatige naam omdat het niet een volk of een land vertegenwoordigt. Wat betreft Oromia bleef deze onderdrukkende situatie ook onder de heerschappij van Haile Selassie, de „Leeuw van Juda”, bestaan. De hoop op een grotere onafhankelijkheid voor de volkeren van Oromia en Eritrea vlamde op toen in 1974 een revolutie van boeren, studenten en militairen een einde maakte aan Haile Selassie's meer dan veertigjarige regeringsperiode. Helaas ontbrak aan deze revolutie een stevige politieke grondslag, zodat nog tijdens de eerste revolutie al een tweede plaatsvond, waarmee een greep naar de macht werd gedaan door een groep Amhara-officieren. Deze coup gelukte, en sinds bijna tien jaar zucht nu het Oromovolk onder een terreur zoals die nog niet eerder heeft toegeslagen.

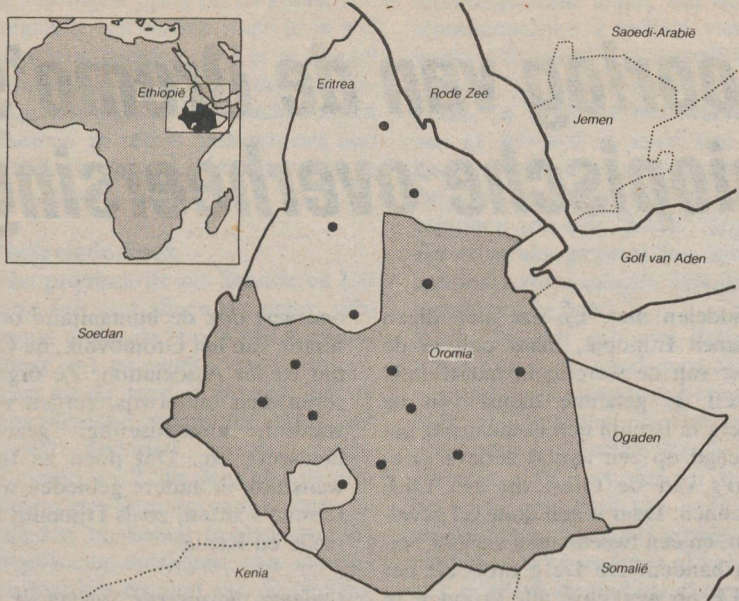
wat wij niet willen. Die keuze is er één van het volk. We streven naar een redelijke democratie, natuurlijk, maar op welke politieke grondslag, dat moet het volk beslissen. Dat mag nu niet afhankelijk zijn van de steun van één bepaald land, als we maar wel steun krijgen!"

Stromannen

Ik zag ergens een lijst met in 1980 vermoorde Oromo's. Daar zaten nogal wat belangrijke mensen bij; de ex-minister van landbouw, een generaal en een dominee en zijn vrouw. Hoe vallen die posities te rijmen met de Oromo-onderdrukking door de Derg?

Hij is even stil, dan begint hij toch wat geëmotioneerd te praten: „Luister, die mensen, dat zijn de weinigen die een opleiding hebben kunnen krijgen, en zij hebben geprobeerd te strijden voor de Oromozaak vanaf de andere kant. Maar ze zijn bedrogen door de machthebbers met zo'n positie. En met hen wordt ook het Oromovolk bedrogen. De Derg hoopt dat het volk dan denkt „Ach, er zitten nog een paar Oromo's op zulke posten", en dan de strijd maar opgeven. Maar het volk is bewust genoeg dat het zich niet door zo'n goedkope politieke strategie om de tuin laat leiden.

Luister: ik ben ervan overtuigd dat de oplossing van het probleem in de Hoorn van Afrika – de Ogaden, Somalië, Eritrea, en natuurlijk Oromia – ligt in de oplossing van de

Oromokwestie. Zodra deze zaak opgelost is, zal er stabiliteit en vrede in dat gebied heersen. We hebben alleen wel wat meer bekendheid en allerhande steun voor onze zaak nodig. Ik hoop maar dat die er komt, al zal het wel wat tijd kosten..."

EdL

Mocht u steun willen betuigen of meer informatie over de onderdrukking van het Oromovolk willen krijgen? Dan volgen hier drie contactadressen:

Oromo Komitee Nederland
W. Barentzstraat 59
3572 PD Utrecht
Postgiro: 3207330

De Unie van Oromostudenten in Nederland
Postbus 55512
1072 EA Amsterdam

Op de RL:
Hans Wenting,
dienst studentenzaken
Begane grond Hoofgebouw

Tijdelijke knelpunten in huisvesting RL voorzien

Reeds vanaf 1984 en zeker vanaf 1986 zullen tot 1992 aan de RL waarschijnlijk ernstige knelpunten optreden in de huisvestingsmogelijkheden voor het cluster Geneeskunde/Gezondheidswetenschappen. Voor het oplossen daarvan geniet het huren van panden in de binnenstad de voorkeur.

Dit valt te concluderen uit het Huisvestingsplan RL voor 1984-1990, dat door de dienst BTB bij het College van Bestuur is ingediend. Uitgangspunt voor het huisvestingsbeleid blijft, dat Geneeskunde, Gezondheidswetenschappen en de daarvoor ondersteunende diensten Randwijk als plaats van vestiging hebben. Bestuur en ondersteunende diensten blijven in de binnenstad. Daar zullen Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen geleidelijk worden verdrongen ten behoeve van Economie en Rechtsgeleerdheid, zonder dat dan op Randwijk al vervangende ruimte voorhanden is.

Uiterlijk per 1 september 1985, komt de Rijkswaterstaatvleugel in het Hoofgebouw vrij. Het grootste deel daarvan kan bestemd worden voor zit-werkkamers, onderwijs-

ruimten of vergaderruimte. De kantine kan als uitbreiding van de kantine van het Hoofgebouw dienen, terwijl de kelderruimten voornamelijk gebruikt kunnen worden voor opslag van archieven. Zolang de RWS-vleugel echter niet beschikbaar is, ontstaat in de jaren 1984-1986 een ernstig tekort aan kantooruimte. Er worden verscheidene mogelijkheden onderzocht dit op te vangen. Te denken valt aan tijdelijke ombouw tot kantooruimten van leegstaande studiezalen in Bonnevanten en Nieuwenhof, de verbouw (al voor half 1984) van de zolder van RWS en aan verbouwing van de zolder van het Elisabeth-huis. Maar ook wordt nagegaan of ruimte in de buurt van het Hoofgebouw gehuurd kan worden. Tegelijk met het huisvestingsplan zijn aan het CvB ook nota's aangeboden over het Huisvestingsbeleid 1983 en over het Ruimte-informatiesysteem. Het CvB zal over deze nota's besluiten nemen, na geadviseerd te zijn door de faculteiten en de Uraad. Deze laatste spreekt waarschijnlijk over in zijn vergadering van 22 december a.s.

Dienst Voorlichting
Joep Offermans

Interne vacature 179

Bij de dienst Personele Zaken komt per 1 maart 1984 vacant de half-tijd functie van

secretaresse 0.5 (m/v)

Werktijden
2½ dag aaneengesloten;
woensdagmiddag t/m vrijdag.

Taak

- Het verrichten van secretariële werkzaamheden voor het diensthoofd en organisatorische/coördinerende werkzaamheden t.b.v. de hele dienst.
- Deze werkzaamheden omvatten o.a.
  - beheer agenda, maken van afspraken, behandeling telefoon;
  - registratie, distributie van post;
  - afhandeling correspondentie, voortgangsbewaking;
  - type- en copierwerkzaamheden;
  - archivering;
  - voorbereiding en notuleren van vergaderingen;
  - verstrekken van informatie (o.a. m.b.t. huisvesting) etc.

Functie-eisen

- HAVO/VWO en secretarisse-opleiding

- ruime werkervaring (minimaal 3 jaar)
- grote mate van zelfstandigheid en accuratesse
- goede contactuele eigenschappen

Salariëring
Afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring in schaal 32/45, met een uitloopmogelijkheid naar schaal 57.

Inlichtingen

kunnen worden ingewonnen bij drs. W.A. Hoekstra, hoofd Personele Zaken (st. 331/332) of bij M. Niemann, P.Z. (st. 328/340) Schriftelijke sollicitaties onder vermelding van vacaturnummer 179, vóór 16 december 1983 te richten aan de dienst Personele Zaken.

Interne vacature 181

De Algemene Faculteit van de Rijksuniversiteit Limburg kent als een van haar taken het verzorgen van cursussen post hoger onderwijs. De faculteit organiseert in dit kader seminars, lezingencycli, congressen e.d. met onderwerpen die voornamelijk op de gezondheidszorg en de gezondheidswetenschappen betrekking hebben.

Wegens uitbreiding van de werkzaamheden is thans binnen het Dekenaat van de Algemene Faculteit vacant de functie van

Secretaresse (m/v) 0.4

Het betreft een functie van 16 uur per week, die in beginsel in 4 ochtenden wordt verricht. Aanstelling vindt voorshands plaats voor de periode tot 1 januari 1985.

Taak:

- het telefonisch verstrekken van informatie over cursussen;
- het regelen van accommodatie voor cursussen;
- het verzorgen van de inschrijving/registratie van deelnemers;
- het verrichten van voorkomende secretariaatswerkzaamheden.

Vereist:

- middelbare schoolopleiding;
- ervaring met secretariaatswerk;
- organisatorische vaardigheden;
- uitstekende contactuele eigenschappen;
- kennis van de Engelse taal.

Salariëring:

Inschaling zal geschieden in schaal 32/45, afhankelijk van leeftijd, ervaring en opleiding.

Inlichtingen

kunnen worden ingewonnen bij mw. F. Hein, coördinator PHO, st. 234 en bij mw. A. Simon, secretaresse AF, st. 232.

Schriftelijke sollicitaties, onder vermelding van vacaturnummer 181, vóór 16 december 1983 te richten aan de dienst Personele Zaken.

Interne vacatures bij de Rijksuniversiteit Limburg staan alleen open voor personen die een dienstverband hebben met of de universiteit of ziekenhuis St.-Annadal.

Interne vacature

Bij de Faculteit der Rechtgeleerdheid i.o. kunnen in de periode 1 januari - 1 september 1984

5 student-assistenten (m/v)

geplaatst worden met een werktijdfactor van 0,3. De precieze invulling van de werktijdfactor is een zaak van overleg tussen projectleider en student-assistent.

De werkzaamheden zullen bestaan uit ondersteuning van het onderzoek bij de volgende vijf projecten:

- (vergelijkend) staatsrecht van de internationale betrekkingen (C. Flinterman)
- de wet op het Nederlanderschap (R. de Groot)
- methoden en technieken van juridisch onderwijs (J. Cohen)
- coalitievorming in relatie tot verkiezingsprogramma (K. Dittich)
- vrouw en recht (L. Brünott e.a.).

Vereisten: Propedeuse Nederlands recht en belangstelling voor een van de onderzoeksprojecten.

Aanmelding voor (een van) de assistentschappen kan geschieden bij de dienst Personele Zaken binnen 10 dagen na het verschijnen van deze advertentie onder vermelding van vakaturnummer 180 op brief én envelop. Gelieven in uw sollicitatiebrief aan te geven naar welk(e) van de assistentschappen uw belangstelling uitgaat.

Inlichtingen en informatie kunnen worden verkregen bij de vijf projectleiders. Op het secretariaat Nederlands recht liggen de projectomschrijvingen en een beschrijving van de selectieprocedure ter inzage (kamer M. Sprengers).

banque de paris et des pays-bas n.v.

..... voor al Uw bankzaken.

Vrijthof 17 B, Maastricht

Theo van Boven:

„Je kunt kiezen voor orde en rust. Dat is dan wel de orde en rust van de begraafplaats.”

„Een geweldige film: Missing. Die moet je zien. Het gaat over een Amerikaanse jongen die wordt vermist. Hij wist te veel. De film is een beetje anti-Amerikaans, maar is zonder problemen vertoond in de VS. Kijk, dat vind ik nu toch weer mooi. Dat kan daar.”

Zelf blijkt prof. mr. Theo van Boven „Missing” twee keer te hebben gezien. Op 14 december kunnen belangstellenden dit voorbeeld volgen in De Nieuwenhof, de RL viert dan „Eigenlijk weet ik niet of je van vieren kunt spreken. Het klinkt wat vreemd”, zo denkt Van Boven hardop – de 35e verjaardag van de Universele Verklaring van de Rech-

„Maar er valt niets te vieren...”

Muwaffaq al-Din al-Kozbari was eerste secretaris van de Syrische Liga voor de Verdediging van de Rechten van de Mens, in 1979 opgericht door de orde van advocaten. Ook was hij voorzitter van de (onafhankelijke) Vereniging voor Hulp aan Gevangenen. Hij is nu 53 jaar en van beroep advocaat. Hij is in 1980 aangehouden en zit sindsdien zonder aanklacht of vorm van proces gevangen.

In 1978 nam de Algemene Vergadering van de Orde van Advocaten een resolutie aan waarin werd opgeroepen tot het einde van de staat van beleg, het opheffen van speciale rechtbanken voor politieke zaken, de vrijlating van politieke gevangenen en het instellen van een mensenrechtencommissie om de naleving van politieke rechten en burgerrechten te garanderen. In januari 1980 riep de afdeling Damascus van de Orde op tot een alge-

„Eigenlijk is het helemaal niet te vergelijken. Hier zit ik in het onderwijs. Ik probeer er iets van mijn ideeën te verwezenlijken. Dat lukt ook wel, met name omdat we met z'n allen zo'n beetje op dezelfde golflengte zitten. We werken bijvoorbeeld aan een blokboek over vreemdelingen. Dat geeft een duidelijke visie op het vreemdelingenbeleid waarbij volgens ons veelal sprake is van een onrechtmatige benadering van een groep kwetsbare mensen. In deze tijd van opkomend racisme lijkt dat van extra-belang. Wellicht is het riskant, vanwege het gevaar dat studenten in een politieke discussie verweekeld raken. Ik denk echter dat zij over een voldoende kritisch vermogen beschikken om te komen tot een gezond eigen oordeel. Ad-hoc doe ik toch nog wel wat op het gebied van mensenrechten. Ik ben een zeker symbool geworden. Ik krijg ontzettend veel uitnodigingen voor lezingen. Ook ben ik lid van een groot aantal instellingen op het gebied van mensenrechten. Ben veel op pad. Soms bekruipt me het gevoel dat ik hier niet genoeg doe, met name aan onderzoek. Daarom moedig ik het ook niet aan. Vergeet overigens niet dat ik bij de VN het punt bereikt had niet verder te kunnen, nadat met de Amerikaanse president Reagan de repressieve krachten de overhand kregen. Ik moest er oppositie voeren. Het is denk ik een beetje als een burgemeester in oorlogstijd. Het was vermoedelijk onvermijdelijk dat ik vertrok. Maar het was een sleutepositie. Ik kon al tijd wel iets doen.”

Menrechten
Mensenrechten. Wat wordt er nu precies mee bedoeld?
Van Boven meent dat de Universele Verklaring een redelijk antwoord geeft. Als essentieel onderkent hij het recht op leven, overleven en bestaan: „Er is natuurlijk meer. Maar hierover is toch wel een opinio communis. Het houdt in: geen moorden, geen kindersterfte en evenmin een wellekeurig doen verdwijnen van mensen. Er zijn verder rechten op vrijheid van meningsuiting, godsdienst, etcetera. Het gaat echter om een verklaring. Het is geen verdrag en juridisch niet bindend. Zij heeft alleen morele waarde. Het feit dat de rechten zijn geformuleerd, wil helaas niet zeggen dat ze worden gerespecteerd.”

Het verwijt klinkt dat het een westers bedenkensel is?
Van Boven: „Dat verwijt ken ik. In 1948 heeft Oost-Europa zich onthouden van stemming. In 1966 zijn echter twee convenanten toegevoegd die meer aansluiten bij de wensen van afzonderlijke landen. Het Oosteuropse blok heeft deze convenanten geratificeerd, in tegenstelling tot bijvoorbeeld de VS. De verklaring heeft daardoor aan waarde gewonnen, hoewel zij toch nooit echt in twijfel is getrokken.”

Wat is eigenlijk de zin van de Universele Verklaring. Is het niet net als vroeger met de Kerk. Ook die stelde dat „Gij niet doden mag”. Maar of het geholpen heeft?
Van Boven: „De vergelijking vind ik wel aardig. Zij gaat echter maar ten dele op. Inderdaad, de Kerk kent de Tien Geboden. Dat deze worden overtreden doet volgens mij niet af aan de waarde. Anderzijds moet ik toegeven dat de Kerk een machtsinstrument is geworden met eigen wetten die vaak zijn gebruikt om onrecht te bestendigen. Maar in het evangelie zitten toch veel revolutionaire en bevrijdingselementen. Van de basis van het christendom is een heel bevrijdende werking uitgegaan. Trad de figuur van Jezus indertijd niet door alle barrières heen? Mensenrechten hebben eveneens revolutionaire waarde. Zij kunnen mensen hoop op bevrijding geven. En ik weet dat de Universele Verklaring daarvoor wordt gebruikt. Natuurlijk is het mogelijk dat revolutionaire leiders de verklaring louter aanwenden als instrument om het volk te mobiliseren, zonder haar ooit te respecteren. Maar als dat gebeurt, vervult de verklaring haar rol niet.”

Tragedie
Maar is het niet zo dat je nauwelijks kunt zeggen dat in deze tijd de mensenrechten meer nageleefd worden dan vroeger?
„Een vraag”, aldus Van Boven, voortdurend zijn woorden zorgvuldig kiezend, „die mij al vaak gesteld is. Ik weet het niet. Je kunt cynisch zijn en zeggen dat macht corrupteert. Revolutionaire regimes worden zelf onderdrukkend. Dat geldt

Universiteit herdenkt 35ste verjaardag van de Universele verklaring van de Rechten van de Mens

Internationale Dag van de Rechten van de Mens in In den Nieuwenhof

„De Verenigde Naties en vermiste personen” is de titel van een lezing die prof. mr. Th. van Boven zal houden op 14 december in de collegezaal van M. den Nieuwenhof.

Voorafgaande aan de lezing wordt de film „Missing” van Costa Gravas (1981) vertoont.

Dit vindt plaats in het kader van een openbare avond die de Faculteit der Rechtsgeleerdheid samen met het Studium Generale van de RL organiseert ter gelegenheid van de 35e verjaardag van de „Universele verklaring van de rechten van de mens”.

Op 10 december 1948 werd de verklaring aangenomen door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties. Belangstellenden zijn welkom om 19.30 in het gebouw van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid. „In den Nieuwenhof”, Zwingelput 4, Maastricht. Meer informatie is telefonisch te verkrijgen bij Studium Generale: 043-888310.

bijvoorbeeld voor Iran. Voor een land als Nicaragua zie ik dat anders. Na de revolutie is het als het ware in de armen van een machtsblok gedreven door de houding van de VS. Het heeft niet de kans gehad de eigen waarden te vestigen. Dat is de tragedie van deze revolutie. Maar ik wil daarmee niet beweren dat een revolutie zinloos is, hoewel je je kunt afvragen wat op den lange duur de winst is. Dat is ook het dilemma met de communistische staten. Daar bestaat zeker het streven meer mensen sociale rechten te ge-

35 jaar geleden dat de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens heeft afgekondigd. In 1945 werd hiervoor de basis gelegd: 51 landen richtten de Verenigde Naties op als gevolg van de schok die de tweede wereldoorlog teweeg had gebracht. Het streven was om vrede, gerechtigheid, sociale vooruitgang en bescherming van de fundamentele rechten van de mens vast te leggen in een gemeenschappelijk Handvest. Dit gebeurde en het Handvest werd goedgekeurd. Op 10 december 1948 werd één van de belangrijkste besluiten van de VN genomen: de afkondiging van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. Uit het bovengenoemde geval blijkt dat de rechten die zijn opgenomen in de Universele Verklaring nog steeds op grove wijze worden geschonden. Ter gelegenheid van het 35-jarig bestaan van de Universele

Verklaring wil Amnesty International met haar actie 'Maar er valt niets te vieren...' de aandacht vestigen op de schendingen van de rechten van de mens die overal op de wereld plaatsvinden. Amnesty International richt zich in deze actie op 16 mensenrechtenactivisten die in verschillende landen gevangen zitten. Zij staan symbool voor de duizenden gewetensgevangenen die in strijd met de Universele Verklaring van hun vrijheid beroofd zijn. Hen nog dit jaar vrij te krijgen is één van de voornaamste doelen die de Nederlandse afdeling van Amnesty zich bij dit jubileum ten doel heeft gesteld.

Wat kunt u doen?
U kunt zich als (aankomend) jurist of niet jurist inzetten voor de vrijlating van de advocaat Muwaffaq al-Din al-Kozbari door een brief te schrijven aan onderstaand adres waarin u beleefd verzoekt om diens

vrijlating. Mocht u op uw brief reacties ontvangen, wilt u dit dan laten weten aan het secretariaat van Amnesty International?

Voor verdere informatie over deze of andere acties van Amnesty International kunt u zich richten tot het secretariaat: 3de Hugo de Grootstraat 7 in Amsterdam (847905). Hier kunt u ook het jaarboek bestellen en folders met de Universele Verklaring.

Uw verzoek tot vrijlating voor de Syrische advocaat kunt u richten aan de Syrische ambassadeur in Brussel: Zijne Excellentie Mouaffac Koudsi Avenue Franklin Roosevelt 3 B-1050 Brussel tel. 09-322 6480135

Bovenstaand artikel is ingezonden door leden van de beroepsgroep juristen van Amnesty International.

ven. Dat gaat echter ten koste van de individuele rechten. Daartegenover zou je overigens kunnen stellen dat een ultra-kapitalistische structuur juist de massa tot slachtoffer maakt. Zelf ben ik geneigd te zeggen dat de Russen onder Stalin slechter af waren dan voor 1917. Miljoenen zijn toen omgekomen. Maar voor nu zou ik dat toch niet meer willen beweren. Kijk, de Universele Verklaring behoort te functioneren als een moreel geweten. Zij doet dat ook wel. Maar als het geweld, het beest in ons, eenmaal losbarst zal de verklaring falen, zoals elke rechtsnorm dan faalt. Dat is

het trieste. In normale omstandigheden, als mensen elkaar respecteren, heeft ze echter wel degelijk een functie. Het is allemaal niet zo meetbaar. Misschien moet je zeggen dat iedereen die zich inzet voor het naleven van mensenrechten een loser is. Neem de vorige Amerikaanse president Carter. Voor mezelf geldt het eigenlijk ook, toen ik bij de VN moest vertrekken. Maar nee, je moet kijken naar wat je wettelijk bereikt. Wat mij bijvoorbeeld frappeert met mensenrechten is, dat je mensen hoop geeft. Je leert mensen bewuster worden. Ik denk trouwens dat het nooit de be-

doeling kan zijn mensen dom te houden. Dat is dood, vegeteren. Misschien doe ik het allemaal tegen beter weten in. Het is een overtuiging, een soort geloof dat het niet zinloos is. Natuurlijk moet je realistisch zijn. Je kunt niet blijven dagdromen, hoewel er grenzen zijn. Voor mij was dat de massale inbreuk op het leven in een land als Argentinië.

Dat werd een gewetenszaak. En ik denk dat, mede dank zij het secretariaat van de Mensenrechtencommissie, dit soort van terreur na 1978 wat is geluwd. In elk geval ken ik concrete gevallen waarbij mensen-

levens zijn gered. We waren ook een beetje een actiegroep."

Toch lijkt het erop dat veel wordt teruggedraaid, misschien wel als reactie. Ben je dan nu niet verder van huis?

Van Boven: „Zeker, het is een andere tijd. Met Reagan veranderde het klimaat in de VN. Op wereldniveau, ook in Nederland, zijn de tegenkrachten toegenomen. Mijn opvolger heeft veel ongedaan gemaakt wat wij gerealiseerd hadden. Maar niet alles. En anderzijds: er is toch zo iets als een Vredesbeweging die nog steeds aan allure wint. Dat

geeft hoop. De politieke leiders zijn niet allemaal slecht. Wel ben ik kritisch. Als je de huidige situatie bekijkt zou ik bijna geneigd zijn anarchist te worden. Maar hoe dan ook

Mensenrechten hebben waarde voor zichzelf. Ze maken bewust. Verandering kan inderdaad gevaarlijk zijn. Je kunt cynisch zijn en je afvragen wat ervoor in de plaats komt en kiezen voor orde en rust. Dat is dan de orde en rust van de begraven plaats."

**Dienst Voorlichting
Sjonk Ritmeester**

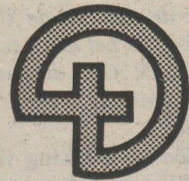
Boeken op het gebied van GENEESKUNDE!

Boeken op het gebied van RECHT!

U vindt ze bij:

**BOEKHANDEL
Bergmans**

Nieuwstraat 9, 6211 CR Maastricht
Tel. 043-10825

**leenarts
medibanda b.v.**

lid "Orthobanda"

wycker brugstraat 12 - 6221 EC maastricht - telefoon 043 - 10349

- Detailhandel en groothandel in medische instrumenten en apparatuur.
- Ruime sortering in showroom.
- Speciale tarieven voor studenten.

Studenten
hebben hun eigen verzekering:

Het Zekerheids- pakket van de SSGZ.

Ziekte in het buitenland, brand, aansprakelijkheid, ongevallen, invaliditeit. Dat kan de beste student overkomen. Maar gelukkig hebben studenten hun eigen verzekering en worden al die risico's door één pakket voordelig gedekt: het Zekerheidspakket van de Stichting "SSGZ 1970" ofwel SSGZ.

Opgericht door en voor studenten. Dat merk je aan het soepele acceptatiebeleid en het snelle uitkeren. Aan het vergoeden van studieomschakeling als gevolg van een ongeval en aan het feit dat er zonder winsttoegmerk gewerkt wordt.

Verstandig dus om de bon in te vullen, te bellen - (01719) 70944 - of binnen te stappen bij het plaatselijke SSGZ-informatiebureau. Voor alle informatie over het Zekerheidspakket en de Ziektekostenverzekering die ervoor zorgt dat ziek worden geen nare financiële gevolgen heeft.

De premie voor het Zekerheidspakket bedraagt f 37,50, f 50,- of f 65,- per jaar en voor de Ziektekostenverzekering f 480,- per jaar of f 42,- per maand.

Bon voor alle zekerheid

Studenten verzekeren zich bij de SSGZ. Stuur mij daarom

- de folder Zekerheidspakket
 de folder Ziektekostenverzekering

naam: _____

adres: _____

postcode/plaats: _____

Bon in envelop zonder postzegel aan:
SSGZ, Antwoordnr. 10070, 2200 VB Noordwijk zh

geboortedatum: _____

met/zonder partner

Stichting 'SSGZ-1970'
De verzekering voor studerende(n).

OM

Geef iets anders,
geef iets blijvends.

Bijvoorbeeld zo'n puntgave
zilveren munt van f 50,- (1982) FDC.
De prijs is nu al f 93,60.

Geven is zilver,
krijgen is goud.

Al voor f 17,50 koopt u zo'n
leuk cadeau: de eerste
zilveren rijksdaalder Juliana '59.

Zolang de voorraad strekt.

Het onverwachte cadeau-adres.

ABN Bank

Rechtsgeleerdheid

- donderdag 8 december geeft prof. mr. I. Spruit een college over de geschiedenis van de kodifikatie. De lezing is bedoeld voor eerstejaars rechten en vindt plaats in de collegezaal om 16.30 uur.

- dinsdag 19 december, 17.30 uur in de collegezaal - prof. dr. W. Albeda geeft een actualiteitencollege over enkele staatsrechtelijke en economische aspecten van het conflict tussen het kabinet en de ambtenaren.

- vrijdag 9 december om 15.00 uur geeft mr. Houben, voorzitter van de Raad van Beroep en van het ambtenarengerechtigd in Roermond, een lezing in het kader van blok II.3 over de problematiek rond de ziekwet en de WAO. (collegezaal).

- vrijdag 16 december om 15.00 uur geeft dhr. Nijssen van het GAB een lezing in het kader van blok II.3 - in de collegezaal.

De kerstvakantie loopt van 19 december t/m 30 december.

- vrijdag 16 december 14.00 uur: kontaktpersonenoverleg 2e jaars in 0027; 13.30 uur: kontaktpersonenoverleg 1e jaars in praktijkum.

- woensdag 14 december om 19.30 uur wordt in de collegezaal een actualiteitencollege gehouden over 35 jaar rechten van de mens.

Algemeen

Personalia

In de maand november zijn de volgende medewerkers in dienst getreden:

- J. Bolk (Bibl.)
- J. Willems (Bibl.)
- P. Tonnaer (PZ)
- J. Verhoeven (DIV)
- D. Lahayc-Boosten (DIV)
- E. van Hoef (Maffius)
- J. Willems (AV)
- J. Eggen (AV)
- J. Tatipata (Huisartsen.)
- F. Hermans (Soc. Psych.)
- M. Bremers (Beleidswet.)
- L. Savelkoul (Beleidswet.)
- N. Verheij (Staats- en Bestuursrecht)

Verloren zijn:

- M. Dickhoff (Staats- en Bestuursrecht)
- J. Stappers (Cardiol.)

Lustrumconcert
Universiteitsorkest

In de St.-Annakerk te Maastricht zal het universiteitsorkest op dinsdag 13 december ter gelegenheid van het eerste lustrum uitvoeren de „Petite Symphonie” in B. Major van de Gounod en het „Violoconcert nr. 1” in a-moi van Johan Sebastian Bach. Het concert begint om acht uur 's avonds. De toegangsprijs is voor studenten en houders van het Cultureel Jongeren Paspoort f 4,-. Overige belangstellenden moeten f 7,50 betalen.

Diesviering

De RL viert vrijdag 13 januari 1984 voor de achtste keer haar Dies Natalis. De plechtigheid begint 's middags om 15.30 uur met een academische zitting in de Stadsschouwburg in Maastricht.

Rector magnificus prof. dr. H. Hemker zal de Diesrede uitspreken. Tevens zal de Peter Debyeprins 1984 van de RL worden uitgereikt aan mevrouw M. Chamberlain uit Leeds. Aan haar is de prijs toegekend vanwege de bijzondere verdiensten op het gebied van revalidatie.

PAO

- Di. 6 december 18.00 uur - De ARC - Annadal: Klinische agora „Vaginaal bloedverlies”.
- Do. 8 december Randwyck RL: Ballat demonstratie (i.s.m. Erasmusuniversiteit) o.l.v. v. Dubois en G. Siemons.
- Di. 20 december 18.00 uur - De ARC: Blok cursus: „Anaerobe infecties”.

Sta Op-lezingen

14-12-83, woensdag
Prof. G.J. Kruier

over:
Bevrijding en ontwikkeling
Bijna alle gewapende conflicten na de Tweede Wereldoorlog speelden zich af in de derde wereld, in ontwikkelingslanden. Bij nadere analyse zal blijken dat een groot deel van deze conflicten als voorbereidingsstrijd, als gewa-

pend verzet van de armen, de onderdrukten te kwalificeren is.

Noch in Azië, noch in Afrika, noch in Latijns-Amerika hoeft men lang te zoeken naar landen waar het onderliggende deel van de bevolking de wapens ter hand heeft genomen om het juk van binnenlandse en buitenlandse overheersers af te werpen. Bevrijding lijkt van veel groter belang voor de meerderheid van de bevolking van de derde wereld dan de door de rijke landen gegeven ontwikkelingshulp. Prof. Kruier verrichtte wetenschappelijk onderzoek t.b.v. ontwikkelingswerk in o.a. Suriname, Brits Guyana, Jamaica, Cuba en Peru. In zijn benadering van de ontwikkelingsproblematiek gaat hij consequent uit van de belangstelling van de armen, de overheersten in ontwikkelingslanden. Hij heeft zich bevrijd van een wetenschap die in naam neutraal, maar in werkelijkheid in dienst staat van de heersende klasse. Zijn visie op een (wetenschappelijke) benadering van de derde wereld heeft hij gepubliceerd in zijn recent verschenen boek „Bevrijdingswetenschap”, dat als ondertitel heeft „Een partijdige visie op de derde wereld”.

Prof. Kruier hebben wij gevraagd om in zijn lezing in te gaan op de relatie tussen bevrijding en ontwikkeling. De lezingen beginnen alle drie om 20.00 uur en zullen plaatsvinden op het hoofdgebouw van de RL, Tongersestraat 53, Maastricht.

Blok 4.3.1 Wetgeving en Institutionaliserings

In het kader van blok 4.3.1. Wetgeving en Institutionaliserings (AF) worden de volgende lezingen aanbevolen voor studenten MF:
8/12 RO 126 15.30-17.30 u. 'Beroepenregeling vanuit theorie en praktijk' (J. Roebroek - arts en mw. prof. mr. H.D.C. Roscam Abbing)
15/12 RO 124 14.00-16.00 u. 'Regels ten aanzien van geneesmiddelen' (mw. mr. N. de Bijl en mr. P. Muntendam)
5/1 RO 124 14.00-16.00 u. 'Kruiswerk' (mw. mr. I. Hamilton-van Hest en Groene Kruis)

Winteruniversiteit Vrouwenstudies

Van 17 t/m 23 december is er te Nijmegen een Winteruniversiteit Vrouwenstudies. Zij richt zich op alle vrouwen die zich interesseren voor vrouwenstudies. Doel van de WUV is het doorgeven en uitwisselen van kennis en ervaringen op het gebied van vrouwenstudies. Daarnaast hopen we dat produktieve konfrontaties tussen verschillende standpunten plaatsvinden. In werkgroepen en workshops staan een elftal thema's centraal. Bij de keuze van de thema's zijn we niet uitgegaan van disciplines maar van probleemvelden. We hebben aangesloten bij maatschappelijke ontwikkelingen. Wat betekenen voor vrouwen bijvoorbeeld politieke verschuivingen, wijzigingen in het sociale zekerheidsstelsel en veranderingen in denken over relaties en seksualiteit? En tevens: wat biedt de toekomst voor werkloze vrouwen?

In lezingen en fora worden thema's belicht (bijvoorbeeld 'relatie arbeid-technologische ontwikkelingen', 'sociobiologie'). Daarnaast gaan deze bijeenkomsten in op problemen die thema's overkoepelen (bijvoorbeeld 'moralisme in feminisme', 'identiteit vrouwen/vrouwenstudies', 'vrouwenstudies/genderstudies'). Juist in deze tijd is de positie van vrouwenstudies wankel. Op 21 december plannen we daarom een strategiedag. Dan komen onder meer de volgende vragen aan bod: hoe stellen we vrouwenstudies veilig, hoe is de relatie vrouwenstudies/vrouwenbeweging? Daarnaast zijn er werkgroepen over hoe onderzoeksvoorstellen kunnen worden geschreven en ingediend.

Buro Buitenland

Beurzenaanbod van de „Deutscher Akademischer Austauschdienst” (DAAD) voor het studiejaar 1984/85

Ook voor het studiejaar 1984/1985 stelt de Deutsche Akademische Austauschdienst weer studiebeurzen ter beschikking voor Nederlandse studenten en jongere absolventen van universiteiten en hogescholen. Deze beurzen zijn bestemd voor een studie of een opleiding aan universiteiten, technische hogescholen alsmede aan kunst- of muziekakademies in het gebied van de Bondsrepubliek Duitsland inclusief Berlijn (West). De wetenschappelijke kwalifikatie van de aanvragers is beslissend, bij gelijkwaardige kwalifikatie beslist de sociale positie.

Het maandelijke bedrag van de beurs bedraagt tussen DM 830,- en DM 1400,- en is afhankelijk van het niveau van opleiding van

de stipendiaat en wordt door de DAAD bij toekenning definitief vastgesteld. Bovendien stelt de DAAD een vergoeding voor reis- en bagagekosten, voor ziekenfondskosten, voor kleren en boeken alsmede een éénmalig bedrag voor additionele kosten bij de aanvraag van de studie ter beschikking. Voor de duur van de studiebeurzen sluit de DAAD eveneens voor elke stipendiaat een additionele ongeval- en W.A.-verzekering af.

De aanvragers moeten ten minste 2 jaar aan een Nederlandse universiteit hebben gestudeerd en het kandidaatsexamen of een vergelijkbaar examen hebben afgelegd. Zij moeten door hun wetenschappelijke kwalifikatie tot de „topgroep” van de Nederlandse studenten en jonge academici behoren en dit kunnen aantonen door goede schoolindrapporten, universiteitsrapporten en rapporten van deskundigen. Bovendien wordt erop gewezen, dat de studiebeurzen niet kunnen worden gedeeld.

Korte studiebeurzen voor jongere wetenschapsmensen voor wetenschappelijk onderzoek in de Bondsrepubliek Duitsland 1984.

De DAAD kent korte studiebeurzen voor jongere wetenschapsmensen toe, om deze in de gelegenheid te stellen, intensieve wetenschappelijke studies voor een periode van 2 tot 4 maanden in de Bondsrepubliek Duitsland te verrichten.

Er komen academici voor in aanmerking, die hun studie aan de universiteit volledig hebben afgesloten en daarna enige tijd wetenschappelijk werkzaam waren, en die hun toekomstige weg in het wetenschappelijk georiënteerde vlak zien. Bij begin van de beurs moet de leeftijd van de kandidaten niet lager dan 26 en niet hoger dan 35 jaar zijn.

Er wordt verondersteld, dat de wetenschapsmensen met hun sollicitatie een gedetailleerd onderzoeksplan opsturen, dat binnen de bovengenoemde periode gerealiseerd kan worden. De sollicitanten moeten zelf zorgdragen voor hun plaatsing op het wetenschappelijk instituut of instituten in de Bondsrepubliek Duitsland.

De beurs voor onderzoeksdoelinden omvat een maandelijks bedrag van DM 1.400,-, een vergoeding voor reiskosten voor de reis van en naar de Bondsrepubliek alsmede eventueel nodige reizen binnen de Bondsrepubliek, een vergoeding voor de ziekte- en ongevalverzekering voor de periode van de studiebeurs. Inlichtingen zijn verkrijgbaar bij het

Studiebeurzen voor vakantiecursussen in de zomer van 1984

De Deutsche Akademische Austauschdienst (DAAD) kent een aantal beurzen toe voor Nederlanders voor vakantiecursussen aan universiteiten in de Bondsrepubliek Duitsland. De beurzen zijn uitsluitend bestemd voor studenten van de laatste studiejaar van de geesteswetenschappen, die over een (zeer) goede kennis van de Duitse taal beschikken. Docenten Duits, die aan middelbare scholen les geven, komen voor dit programma niet in aanmerking. De studiebeurzen zijn uitsluitend voor studenten van Nederlandse universiteiten bestemd.

Inlichtingen over dit programma zijn verkrijgbaar bij het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen, Mauritskade 23 in Den Haag. Tel.: 070-741613.

Verenigingen

Fusie Tragos en Katzika

De studentenverenigingen „Tragos” en „Katzika” gaan hun samenwerkingsverband aanzienlijk uitbreiden. Tot nu toe waren de onderlinge contacten zo geregeld dat over belangrijke zaken zowel de ledenvergadering van „Tragos” als die van „Katzika” een besluit moest nemen. Gedurende het afgelopen jaar is gebleken dat het veel effectiever zou zijn ook op bestuurlijk niveau de beide verenigingen onder een noemer te brengen. Een nieuwe start als Maastrichtse Studentenvereniging Tragos met veel enthousiaste leden, die hun energie in de verschillende commissies kwijt kunnen. Het karakter van Tragos en Katzika zoals dat afgelopen jaar gegroeid is mag echter niet verloren gaan. In de nieuwe vereniging zullen dan ook twee subverenigingen bestaan met ieder een eigen voorzitter. Deze subverenigingen zullen ook de contacten continueren die reeds gelegd zijn met andere omvangrijke verenigingen en sociëteiten. Wel gemengd functioneren senaat, de ledenvergadering en de commissies. Zij zullen ervoor zorgen dat u dit jaar nog vele verrassingen te wachten staan. Om dit huwelijk te vieren zal er donderdag 15 december a.s. een groots

feest plaatsvinden ter sociëteit voor iedereen die studeert aan H.B.O. of R.L. Aan dit feest zal een receptie voor genodigden voorafgaan. Als je meer informatie wilt over deze vereniging kun je die krijgen op de sociëteit geopend maandag, woensdag en donderdag. Adres: Boschstraat 66, 6211 AX Maastricht, tel. 043-11187.

COC

Programma voor de maand december

Het COC is elke werkdag geopend van 14-17 uur. Elke zaterdagavond is Café Rosé open vanaf 20.30 uur. Vrijdagavond 2 december om 20 uur Pink Party in het Gymnasium (kleine Comedie). Zondagmiddag 4 dec. om 15 uur Roze Salon. Dinsdagavond 6 december om 20.15 uur Open Avond met Hans van Weel en zijn programma „Chantage”. Dinsdag 13 dec. om 20 uur Werkwinkel. Het Café is open. Voor de jongerenactiviteiten en de gespreks-groepen voor mannen en vrouwen even naar het COC bellen.

Speciale attractie deze maand in Café Rosé. Op zaterdag 10 december treedt de groep „Pasklaar” op om 21 uur. Een muziekgroep bestaande uit 5 dames en heren. Nu alvast noteren: dinsdagavond 3 januari is de befaamde nieuwjaarsborrel.

Activiteitenagenda
Niet-Universitaire Geneeswijzen

Na de kerstvakantie zal het blok Homöopathie van start gaan. Dit blok zal duren tot aan de carnavalsvakantie. De grondprincipes, de historische ontwikkeling, de verhouding tot de universitaire geneeskunde en enkele praktische toepassingen van de homöopathie zullen aan bod komen. Het blok zal worden begeleid door een drietal lezingen en externe inhoudsdeskundigen.

Iedereen van binnen de universiteit kan er aan deelnemen. (In uitzonderingsgevallen ook mensen van buiten de universiteit). Graag opgeven bij de N.U.G., Randwyck, met vermelding van volledig adres, tel., studie, studiejaar, jaar van inschrijving (of collegekaartnr.), voor medewerkers graag de betreffende cap.groep of dienst vermelden. Ouderejaars en medewerkers worden verzocht zich op te geven als tutor, inhoudsdeskundigheid is niet noodzakelijk. Meer informatie: seïn 13.

Universiteitskoor Maastricht

Kerstconcert Universiteitskoor Maastricht o.l.v. Ludo Claesen
Woensdag 21 december, aanvang 20.00 uur.
Kapel Zusters Reparatrien
Kapoestraat 23, Maastricht

Culturele en creatieve vorming

Kennismakingskursussen

Indien er voldoende belangstelling bestaat kunnen in januari de volgende kennismakingskursussen van start gaan.

Kursus spinnen

In 6 lessen van elk 2½ uur leert men de techniek van het spinnen en wordt getracht de deelnemers een zo groot mogelijke vaardigheid te laten krijgen.

De cursus gaat op dinsdagavond 31 januari 1984 van start en vindt in 6 achtereenvolgende weken plaats. De cursus wordt gegeven door Resi Rieter in haar eigen atelier aan de Herbenusstraat. Er kunnen maximaal 8 personen deelnemen. Kosten: f 30,- voor studenten, f 37,50 voor medewerkers.

Kursus weven

Ook in 6 lessen kan men kennismaken met de verschillende weeftechnieken en de verschillende weeftoestellen. De gekozen werkwijzen en materialen zijn zodanig, dat men thuis met eenvoudige middelen het geleerde in de praktijk kan brengen, en men b.v. niet hoeft over te gaan tot de aanschaf van een duur weefgetouw.

De cursus gaat op woensdagavond 25 januari 1984 om 19.30 uur van start en vindt eenmaal per twee weken plaats.

Er kunnen maximaal 8 personen deelnemen. De cursus wordt gegeven door Resi Rieter in haar eigen atelier aan de Herbenusstraat. Kosten: f 30,- voor studenten, f 37,50 voor medewerkers.

Kursus keramische vormgeving

In 12 lessen van ca. 2 uur kan men kennismaken met de verschillende mogelijkheden v.d. keramische vormgeving o.a. boetseren en pottenbakken. De cursus kost f 120,- voor stu-

denten en f 150,- voor medewerkers (incl. materiaal). Er kunnen maximaal 10 personen deelnemen.

Nadere informatie/aanmelden:

Juliëtte Creemers, medewerkster Culturele en Creatieve Vorming Dienst Studentenzaken, kamer 027 hoofdgebouw, tel. 888306

Kursus textiel/kursus batik

Deze kursussen zijn eind november van start gegaan, op woensdagavond 20.00-22.00 uur. Bij beide kursussen, die gecombineerd worden gegeven, zijn nog enkele plaatsen vrij. Belangstellenden kunnen zich aanmelden bij Juliëtte Creemers, Dienst Studentenzaken. De cursusprijs zal worden aangepast aan het aantal nog te volgen lessen, en is incl. alle materialen.

Tafelstraat 13

dinsdagavond 13 december open huis vanaf 20.00 uur op de Tafelstraat.

Het thema van deze avond is: „Feministische theologie” m.m.v. mw. de Groot-Kapetski.

Studentenekklesia

11 december: „viering”, In de St.-Jan a.h. Vrijthof om 11.45 uur.

18 december: „viering”, In de Cellebroederskapel, Brusselsestraat m.m.v. K. van Tulder s.j. om 10.45 uur.

Sport

Uitslag squash-toernooi

Deze op 11 november jl. gehouden wedstrijden kenden als zeer terecht winnaar Robert Paquay. Tweede werd Ad Massinger, 3e Jan Willem Steger en de 4e plaats was voor de enige deelnemer Noor Bouwens.

Zaalhockeytraining op dinsdag van 16.30-17.30 uur biedt nog volop plaats tot deelnemen. Ideale situatie om kennis te maken met deze eneroverende zalsport.

N.B. Er is op 13-12-1983 geen zaalhockey.

Bewegen op muziek - Uniek!

De laatste les van het jaar (13-12-1983), vindt niet plaats in Vijverdal, maar in de sporthal de Geusselt van 17.30-18.30 uur met live muziek. Deze laatste les van het jaar is toegankelijk voor alle studenten en medewerkers, (ook niet-sportkaarthouders). In 1984 is er weer les op de gewone tijden: dinsdag 17.30-18.15 uur (Vijverdal), dinsdag 18.30-19.15 uur (Vijverdal), woensdag 12.40-13.25 uur (de Heeg).

Handbal

Op de donderdagen is voor de belangstellenden gelegenheid om onderling wat handbal te oefenen en te spelen. Tijd: 18.30-20.00 uur, grote zaal Vijverdal.

Attentie: zaalvoetbal, konditietraining buiten, konditietraining binnen Caberg, rekr. badminton Wijck, basketbal.

De lessen vervallen in de kerstvakantie. De kerstvakantie loopt vanaf maandag 19-12-1983 tot en met 1-1-1984.

De lessen beginnen dus weer op maandag 2-1-1984.

Activiteitenagenda

8 december: Lezing (SG), „Theater in het licht van het verleden”, R. Erenstein, Aula, 20.00 uur.

9 december: Promotie, J. Soeters, Aula, 16.00 uur.

9 december: Gastcollege (SG), „kwalitatieve en kwantitatieve methoden van onderzoek”, P. Swanborn, Aula, 20.00 uur.

13 december: Lustrumconcert, Universiteitsorkest, St.-Annakerk, 20.00 uur.

14 december: Herdenking van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. Lezing, prof. mr. Th. van Boven, en film, „Missing”, Collegezaal Nieuwenhof, 19.30 uur.

14 december: Film- en elektronische muziek (SG)(SG), Aula, 20.00 uur.

15 december: Lezing (SG); „Theater als verschijnsel”, prof. dr. B. Hunningher, Aula, 20.00 uur.

MUNTEN

**SERVAASDAALDER
1984**

**SPECIALE AANBIEDING
TE KOOP IN: GOUD f600,-
ZILVER f45,-
CUPRO NIKKEL
f5,-**

spaarbank limburg

HOOFDKANTOOR: Markt 17-18 Maastricht. Tel. 043-841222. DISTRIKTSKANTOOR: Prinsenhofstraat 3, Venlo. Tel. 077-11555. BIJKANTOREN: Maastricht (10), Amby, Beek, Berg en Terblijt, Blerick (3), Borgharen, Bunde, Cadier & Keer, Eijsden, Gronsveld, Heer (3), Meerssen, Roermond, Sittard (3), Tegelen, Vaals, Valkenburg, Velden, Venlo (3), Venray.

Het café in met Joan Crawford

Cas Enklaar, verbonden aan het Werkteater, raakte gefascineerd door het leven van de Amerikaanse filmster Joan Crawford en besloot een toneelstuk aan haar te wijden. Centraal in het stuk staat de strijd tegen de tijd; de neurose van Crawford om elke seconde, elke minuut te willen invullen. Zij probeerde hardnekkig haar leven te organiseren zodat zij greep kon krijgen op de tijd. Dit lukte natuurlijk niet en het gevoel om iets te missen groeide alleen maar. Wie was deze Hollywoodster die in liefst 84 films speelde? Ze lichtte, enige tijd voor haar dood in 1977, haar levensgeschiedenis toe in een interview: „Ik ben mijn carrière begonnen als chorus-girl, danseresje in de films van MGM. In mijn eerste films was ik altijd het symbool van de vurige jeugd; ik was een echte bakvis, zo'n wild ding dat tot de vroege ochtend ging dansen, een meisje van het-kan-me-alles-maakt-nietschelen. Om één of andere reden werd ik opgemerkt, en daar stond ik eerlijk waar zélf vermeld van,

want ik had een mond als een kikker, bredere schouders dan John Wayne en nauwelijks iets dat op een boezem leek. Het enige dat in mijn voordeel sprak waren mijn benen. Die waren mooi, al zeg ik het zelf. Mijn ogen ook.

Toen ik hoorde dat ze van mij een ster wilden maken dacht ik dat ze gek waren. Ik kon absoluut niet acteren en het was toch ook niet mogelijk om mij de hele tijd te laten dansen. Maar ik werkte hard en na enige tijd was ik in staat een dialoog uit te spreken zonder te stotteren. Ik zeg niet dat ik goed was, maar ik begon toch al een beetje te deugen. En ik voelde dat ik een ster werd op het moment dat ik bij elke verschijning in het openbaar een kerel van de publiciteits-afdeling meekreeg die mij precies vertelde wat ik moest zeggen.

„Ik weet dat het nu anders is, maar in mijn tijd moest een ster er ook uitzien als een ster. De studio beschouwde mij als een persoonlijkheid én als een actrice én als een kleerhanger. Ik denk dat zij voor al

mijn films meer geld besteed hebben aan mijn garderobe dan aan het scenario. Mijn voetbalschouders waren perfect voor de stijl die toen in de mode was; schijnbaar bewoog ik op de juiste manier en droeg ik die jurken zoals het moest. Het werd uiteindelijk zo'n verplichting om mij als ster glamoureuze te gedragen dat ik daarin verder ging dan de studio ooit gevraagd had. Als ze een ster willen, zullen ze een ster krijgen, dacht ik toen, en niet een actrice in blue jeans. Ze kregen waar voor hun geld”, aldus Crawford.

Haar stiefdochter Christina belichtte een heel andere kant van deze befaamde filmster. In haar boek "Mommie Dearest" staan minder positieve karaktertrekken. De stiefmoeder bleek naast haar "tijd-neurose" ook last te hebben van woede-aanvallen, te drinken als een spons en kon hevig jaloers zijn. Zij beschikte over een hardhandig handje om haar kinderen betere manieren bij te brengen en over

een ontstellende manier om het huis schoon te houden.

Haar gevecht tegen de tijd heeft ze niet kunnen winnen, dit blijkt niet alleen uit het feit dat ze zes jaar geleden stierf maar ook uit het volgende voorval:

„Op een keer stond ik op een lift te wachten en hoorde ik achter mijn rug twee vrouwen tegen elkaar fluisteren: "Zie ze daar staan. Ze zeggen dat ze ooit Joan Crawford is geweest!". Ik kon toen niet eens huilen, want vijf minuten later moest ik een voordracht houden en ik had de hele morgen make-up aangebracht om er precies uit te zien als Joan Crawford".

De Werkteater-acteur Enklaar heeft zijn theaterstuk gebaseerd op de biografieën die over Crawford zijn verschenen. De man Enklaar speelt de vrouw Crawford, de "eewigdurende" Hollywoodster van 84 films, de vrouw achter de filmster, de filmster achter de vrouw.

"Een avond met Joan" is vrijdag 9 en zaterdag 10 december om 11

uur te zien in het Theatercafé (van het Maastrichts Cultureel Centrum). De voorstelling bestaat uit een lang monoloog, uitgesproken in een huiskamersetting met als centraal middelpunt een met plastic overtrokken zitbank. In een soms zenuwachtig makend snel tempo teksten uitspuwend zet Enklaar Crawford op de planken. Vooral wat betreft de voetbalschouders is er zelfs sprake van enige uiterlijke overeenkomsten, maar aan de benen van Joan Crawford kan Cas Enklaar niet tippen. Hoe dan ook, het leven en het karakter van Crawford bevatte voldoende interessante wetenswaardigheden om een aantrekkelijke theaterproductie uit te destilleren.

Of dit gelukt is, kun je zelf gaan bekijken.

"Een avond met Joan" door Cas Enklaar in het Theatercafé, vrijdag 9 en zaterdag 10 december om 23.00 uur (gratis).

Universiteitsorkest viert eerste lustrum met jubileumconcert

Het Universiteitsorkest Limburg werd in de herfst van 1978 opgericht door enkele enthousiaste amateurmusici en de harpiste Phia Berghout. Aanvankelijk stond het onder leiding van Jo Juda. Het orkest viert met het concert op 13 december zijn eerste lustrum. In de vijf jaar van zijn bestaan is het orkest van een klein ensemble uitgegroeid tot een orkest dat het qua bezetting en techniek niet té veelzame symfonische repertoire aan kan. Wat dit repertoire betreft is ons orkest het enige amateurorkest in Maastricht en omtrent, dat zich daarmee bezig houdt en als zodanig is het naar wij hopen bezig in een behoefte te voorzien, zowel bij amateurmusici als bij het publiek. Afgelopen jaren heeft het orkest de begeleiding verzorgd van verschillende solisten. Daaronder waren

eigen leden van het orkest, zoals de eerste hoboïst Karly Hamulyák in het hoboconcert van Mozart en de eerste cellist Radboud van Rooy, in de Elegie voor cello en orkest van Fauré. Voor de Orgelkring Heer mochten wij de organist Hub Wolfs begeleiden in een concert van Händel. Met de verschillende Mozartconcerten, waarin de pianist Peter Soeters en de mezzo-sopraan Jacqueline Jacobs als solist optraden, heeft het orkest ook buiten Maastricht bekendheid gekregen.

Dit is het tweede seizoen dat wij met Naud Brand als dirigent werken. Hoewel de uitbouw van de universiteit goed merkbaar is in de toename van het aantal student-leden, is het toch tot nu toe niet mogelijk gebleken om alle plaatsen voldoende bezet te krijgen. Ook

amateurmusici buiten de universitaire gemeenschap zijn van harte welkom. U kunt contact opnemen met de voorzitter J. Somer (tel. 888495 of 643091) of de secretaris H. Stiekema (tel. 888509 of 15300).

Het programma luidt als volgt: Ch. Gounod: Petite Symphonie voor blazers; J.S. Bach: Violconcert nr. 1 in a moll; I. Strawinsky: Suite nr. 1 en 2 pour Petit Orchestre; G.F. Händel: Feuerwerksmusik.

Solist in het violconcert is Gil Sharon, concertmeester van het Limburgs Symfonie Orkest.

Het concert begint om 20.00 uur en vindt plaats in de Annakerk in Maastricht.

Agenda

Stadsschouwburg

Vrijdag 9 en zaterdag 10 december om 23.00 uur in het theatercafé: „Een avond met Joan" met Cas Enklaar (gratis).

Zondag 11 december om 16.00 uur in de Redoute. Gratis Redotteconcert met Les Olivettes (café-chantant uit Luik).

Zaterdag 17 december om 23.00 uur in het theatercafé: „Liedjes over liefde, toestanden en poëzie" door Anthon Pantou.

Woensdag 21 december om 20.00 uur: „The rape of Lucretia" door de operaklas van het Conservatorium.

Filmhuis Maastricht

Donderdag 8 tot en met woensdag 14 december om 20.00 uur: „The Chosen" van Jeremy Paul Kagan.

Donderdag 8 tot en met zondag 11 december om 22.00 uur: „Het land van mijn ouders" van Marion Bloem.

Donderdag 15 tot en met woensdag 21 december om 20.00 uur: „De tijd stond stil" van Peter Gothar.

Donderdag 15 tot en met woensdag 21 december om 22.00 uur: „Casablanca" van Michael Curtiz.

Donderdag 22 tot en met woensdag 28 december om 20.00 uur: „La Golmena" van Mario Camus.

Podium Posjet (Vijverdal)

Donderdag 8 december om 20.00 uur: Big Band Conservatorium Maastricht.

Dinsdag 13 december om 20.00 uur: „Vrouwenstad" een film van Frederico Fellini.

Donderdag 15 december om 20.00 uur: „Klimmen" door Cees Brandt, dans- en mimespel.

Dinsdag 20 december om 20.00 uur: „Deutschland bleiche Mutter" (film).

Donderdag 22 december om 20.00 uur: Renaissance Koor Conservatorium Maastricht.

Studium Generale

Donderdag 8 december om 20.00 uur in de Aula RL: „Theater in het licht van het verleden" door Rob Ehrenstein (lezing).

Maandag 12 december om 20.00 uur in de Aula RL: „De Musical" door Rijk Brouwer (lezing).

Woensdag 14 december om 19.30 uur in de collegezaal Nieuwenhof:

„Herdenking van de 35e verjaardag van de universele verklaring van de rechten van de mens", een actualiteitencollege door Theo van Boven. Aansluitend de film „Missing" van Costa Gravas.

Donderdag 15 december om 20.00 uur in de Aula RL: Film en elektronische muziek" (lezing).

Bonnefantennmuseum

„Place des Traditions Modernes 6", werken van Carlier, van Meijgaard, van der Poel, en Poel. Ontwerpen voor de industrie.

Kunstcentrum Limburg, Bassin 21

Expositie van Meloni, Backus, Bisschop, Gregoire, Smeets, Salentijn, Schröder, Smeets, Oldenhof en Saldée.

De Kapel (jongerencentrum Kombi)

Zaterdag 10 december: The Nightingales (Engelse New-Wave groep).

Zaterdag 17 december: The Three Johns (Engelse New-Wave groep).

Diversen

Galerie Gadlot, Grote Gracht 58, Maastricht. Tentoonstelling van de Edelsmedengroep 54-64.

Galerie Wanda Reiff, Aalbeekweg 85, Aalbeek/Nuth: expositie van Matthijs van Pelt.

Spugh, jongerencentrum in Vaals; **vrijdag 9 december:** The Comsat Angels (Engelse New-Wave groep).

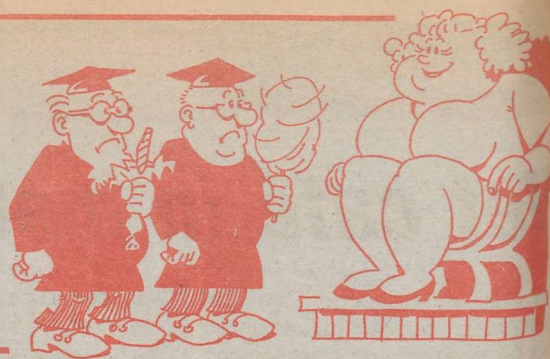
Vrijdag 16 december: S.O.S. Bikini (Belgische fun-rock).

Cultureel Centrum in Hasselt (B): donderdag 8 december om 20.00 uur. „Dance Kaleidoscope" door Ballet sans Frontières. **Zaterdag 10 december** om 20.00 uur: Ballet Folklorico de Chile.

ACHTEROM IS 'T KERMS

Try the taste of Martini...

A, B, C, ik zat in een coupé...

Help Michael Martini het lied eeuwig te laten duren. Via de dienst Voorlichting van de gemeente Maastricht kwam deze brief bij de redactie terecht, vergezeld van het verzoek om te helpen 'hier iets moois te laten groeien'.

Michael Martini
Brandenburger Str. 47
D-7300 Esslingen
Duitsland

Beste dames en heren!

Ik heb een buitengewoon probleem en ik verheugd mij erg als Uw mij kunt helpen.

De 6 oktober heb ik in de trein van Stuttgart tot Mannheim kennigemaakt met een aardige jonge Hollanderin. Wij hebben ons onzettend goed verstaan maar hebben helaas onze adressen niet verwisseld, wat mij nu erg spijt.

Ik weet van haar alleen, dat zij medizyn heeft gestudeerd en nu in het zuiden van Nederland een praktikum in een ziekenhuis maakt.

Bovendien praat zij vloeiend Duits en zij heeft familie in de omgeving van Tübingen/Rottenburg in Zuidduitsland.

Zij zelf weet van mij, dat ik biologie in Hohenheim studeer en in Esslingen woon.

Kunt U misschien naar de ziekenhuizen in Uw buurt informeren, of er een beginnende vrouwelijke arts is, op die het bovengenoemde opgaat?

In dit geval dat Uw ze vindt, kunt U haar mijn adres geven zo dat zij kan beslissen, of zij met mij contact opnemen wil of niet.

Hartelyk bedankt,

T. Tietze

Poepie

Er wordt aan de Nederlandse wetenschappelijke instellingen heel wat taboe-doorbrekend onderzoek verricht. We kennen allemaal wel die onderzoeken over sex, drugs, en jawel, ook rock 'n' roll. Maar de capaciteitsgroep Verplegingswetenschap is op het moment bezig met het doorbreken van één van de laatste taboes: het poepen en piesen van de Nederlandse bevolking. Het grensverleggende onderzoek richt zich op de defaecatieproblematiek in het ziekenhuis. En om nu te bekijken of er inderdaad stront aan de knikker is met de schijterij van de patiënt, hebben twee derdejaars Sociale Gezondheidskunde, Rob Schreurs en Paul Ruiten, een pilot-studietje gedaan naar het normale urineer- en defaecatiepatroon van een groep van 150 mensen. Door de poststakingen was de respons niet erg hoog, en de uitkomsten van het onderzoek zijn dus niet zo valide, maar goed, hier volgen de resultaten over het gezeik en gekeutel van een selecte groep Nederlanders: meer dan de helft gaf aan over de vlakspoeling te beschikken, terwijl één derde met 'n diepspoelende WC regelmatig de billen bespetter-

de. Twee derde heeft een geurverfrisser op het toilet hangen. En niet zo'n béetje geurverfrisser, nee, spuitbussen en blokjes werden vaak tezamen toegepast! Men vindt het moeilijker om niet thuis te poepen dan te plassen. De barrières die een ongestoorde lozing belemmerden: in het café, op vakantie, in de trein, in de vrije natuur, wanneer men gehoord en/of geroken kan worden, als het toilet niet schoon is, en één respondent meldt: „Het toilet moet even wenen”.

Hoe gebruikt u trouwens het toilet-papier? Frommelt u maar wat tussen de benen of veegt u met lange halen? Eén derde van de onderzochten wreef van buik naar rug, bijna de helft van rug naar buik, 10 procent gebruikte beide methoden, één persoon wist het niet, en op een ander was de vraag kennelijk niet van toepassing (Aha, het allerlaatste taboe, misschien?). De vorm van de stront is als volgt: van de acht maal poepen was het 3,5 maal een hoop, 2 maal brijig, 2,5 maal keutels en verrassend: nóóit knickers! Per keer ontlasting gebruikt men gemiddeld zeven velletjes WC-papier. Het is in het onderzoek niet duidelijk geworden of het hier om een bepaalde sóort

papier gaat (zacht gekleurd papier veegt misschien lekkerder dan grijs schuurpapier...). En tot slot: voor zover Ruiten en Schreurs het konden achterhalen, zou men in Nederland gemiddeld zo'n drie winden per dag laten. Ontstellend, zo'n onderzoek. Alles waarvan je dacht dat het abnormal was, blijkt nu plotsklaps door de ganse Nederlandse bevolking insgelijks gevoeld te worden.

Ruiken

Helemaal taboedoorbrekend is de studie van Schreurs en Ruiten overigens niet. Enkele jaren geleden hield de Amsterdamse hoogleraar prof. dr. N.J. Tytgat (omen est nomen) zijn inaugurele rede onder de titel „Gastro-enterologie heeft de wind mee”. U raadt het al: de menselijke wind stond centraal. Tytgat wilde een bijdrage leveren aan de energiediskussie en had uitgerekend hoeveel methaangas de mens ontwikkelt en via de dikke darm laat ontsnappen. Wist u dat de gemiddelde Nederlander per dag 400 tot 1200 milliliter flatus, methaangas dus, produceert in gemiddeld 14 'episodes'? Per jaar is dat een hoeveelheid gas van tus-

sen de 146 en 438 liter. In kubieke meters uitgedrukt: 0,14 en 0,43 m³. De kleinverbruiker zou op die manier een bedrag van 8 à 24 cent per jaar kunnen besparen, ware het niet dat de winning van het ontsnappende gas de nodige ongemakken oplevert.

De Engelse ontdekkingsreiziger Sir Richard Burton ontdekte de vorige eeuw in Afrika stammen die op een andere manier veel plezier beleefden aan de gasontwikkeling in hun dikke darm. 's Avonds kwamen de mannen van het dorp rond het vuur bijeen om verhalen te vertellen in de vorm van muzikaal geritmeerde flatulentie'. Om een mooi verhaal te kunnen vertellen werden vooraf enorme hoeveelheden bonen genuttigd. Maar het resultaat was er ook naar: niet alleen met de oren maar ook met de neus konden de vertelsels genoten worden. En heeft u nooit het verhaal van de 'Pétomane' gehoord, de Fransman, die 'Tout Paris' liet genieten van zijn kunsten? Dank zij een uitzonderlijke beheersing van de kringpiet kon hij moeiteloos de Marseillaise 'fluiten' of een kaars uitblazen op een meter afstand. En wie op een degelijke jongensschool heeft gezeten kan zo nog wel uren doorgaan.

MA LAISE

Arts

„Met mevrouw Laise?”

.....

„Ha die Bertrammetje! Ik zat al te wachten, maar je kwam niet. Blijf je een weekje bij je moeder zo?”

.....

„Oh! Nou ja, het is jouw schuld nu als de bussen bij jullie staken. om nou een taxi naar het station nemen, da's wel duur voor zo arme student als jij, nietwaar?”

.....

„Ja. Zeg Bertram, nou moet je toch 'ns iets vertellen. Ik heb jou blaadje, de Observant, eens een keertje doorgelezen, enne, heb ik al een paar keer van die liberale artsen gelezen. Hoe zit dat nou? Gaat de Rul speciale liberale artsen opleiden, jongens die de VVD stemmen?”

.....

„Ja, dat zeg ik toch, liberale artsen dus een dokter die rechts is, niet?”

.....

„Niet!? Hoe zit dat dan? Dat kan toch niks anders betekenen. Liberale artsen, ...liberale artsen... het klimaat toch niet buitenlands, terwijl ik toch aardig Vlaams kan...”

.....

„Ach, is het Engels. Jaja, maar dat betekent toch hetzelfde, liburruil órts, da's toch hetzelfde als het Nederlands is?”

.....

„Wát? Vrije kunsten, liburruil órts ja, dan zal het wel Engels zijn. En wat leer je dan?”

.....

„Van alles een beetje wat. Zozo dus net als ik in mijn VIDO-groep en zoals Pa in het café. Van alles een beetje wat, hm... en dat moet bij jullie op de Rul?”

.....

„Je kan je er nuttig mee maken in de maatschappij? Hoezo, ik heb me in mijn VIDO-groep ook nuttig gemaakt in de maatschappij, dat hoeft het toch niet aan de universiteit?”

.....

„Ooo! Van alles een beetje lang de drukken, Bertram! En wat zei je daarna, iets over de renaissance?”

.....

„Een homo hóe?”

.....

„Homo universalis, Tsja, Bertram ik weet niet of ik het nou goed snap maar geeft de Rul dus een optreden voor breed georiënteerde mo's?”